

Štúdia Subnational Business Ready v Európskej únii 2024: **SLOVENSKÁ REPUBLIKA**

WORLD BANK GROUP
Development Economics | Global Indicators

**SUBNATIONAL
BUSINESS READY**

S financovaním z

© 2024 Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj/Svetová banka
1818 H Street NW, Washington, DC 20433
Telefón: 202-473-1000; Internet: www.worldbank.org

Niektoré práva vyhradené
1 2 3 4 19 18 17 16

Toto dielo je výsledkom práce zamestnancov Svetovej banky a ďalších prispievateľov. Zistenia, interpretácie a závery vyjadrené v tomto diele nemusia nevyhnutne odrážať názory Svetovej banky, jej Predstavenstva výkonných riaditeľov alebo vlád, ktoré zastupujú. Svetová banka nezaručuje presnosť údajov uvedených v tomto diele. Hranice, farby, názvy a iné informácie uvedené na akejkoľvek mape v tomto diele neznamenajú žiadny úsudok zo strany Svetovej banky, pokiaľ ide o právny štatút akéhokoľvek územia alebo schválenie či akceptovanie týchto hraníc. Všetky mapy v tejto správe boli schválené oddelením kartografie Skupiny Svetovej banky.

Nič v tomto dokumente nepredstavuje ani sa nepovažuje za obmedzenie alebo zrieknutie sa výsad a imunit Svetovej banky, ktoré sú výslovne vyhradené.

Podpora Európskej komisie pre vydanie tejto publikácie nie je vyjadrením súhlasu s jej obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Európska komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Práva a povolenia

Táto práca je dostupná pod licenciou Creative Commons Attribution 3.0 IGO (CC BY 3.0 IGO) <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/igo/>. Na základe licencie Creative Commons Attribution môžete toto dielo voľne kopírovať, šíriť, prenášať a upravovať, a to aj na komerčné účely, za nasledujúcich podmienok:

Uvádzanie autora—dielo citujte nasledovne: Svetová banka. 2024. *Štúdia Subnational Business Ready v Európskej únii 2024: SLOVENSKÁ REPUBLIKA*. Svetová banka. Licencia: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO.

Preklady—Ak vytvoríte preklad tohto diela, spolu s uvedením autora pridajte aj nasledujúce vyhlásenie o odmietnutí zodpovednosti: *Tento preklad nebol vytvorený Svetovou bankou a nemá by sa považovať za oficiálny preklad Svetovej banky. Svetová banka nenesie zodpovednosť za obsah alebo chyby v tomto preklade.*

Adaptácie—Ak vytvoríte adaptáciu tohto diela, spolu s uvedením autora uveďte aj nasledujúce vyhlásenie o odmietnutí zodpovednosti: *Tento dokument je adaptáciou pôvodného diela Svetovej banky. Za názory a stanoviská vyjadrené v adaptácii zodpovedá výlučne autor alebo autori adaptácie a nepodliehajú schváleniu Svetovej banky.*

Obsah tretích strán—Svetová banka nemusí nevyhnutne vlastniť každú zložku obsahu uvedeného v diele. Svetová banka preto nezaručuje, že použitie jednotlivých komponentov alebo častí, ktoré sú vo vlastníctve tretích strán, obsiahnutých v diele, neporušuje práva týchto tretích strán. Riziko nárokov vyplývajúcich z takéhoto porušenia nesiete výlučne vy. Ak si želáte opätovne použiť niektorú časť diela, je vašou povinnosťou zistiť, či je na takéto opätovné použitie potrebné povolenie. Zároveň je na vás aj získanie povolenia od vlastníka autorských práv. Príklady takýchto častí diela môžu okrem iného zahŕňať tabuľky, obrázky alebo ilustrácie.

Všetky otázky týkajúce sa práv a licencií adresujte na World Bank Publications, The World Bank Group, 1818 H Street NW, Washington, DC 20433, USA; e-mail: pubrights@worldbank.org

Obsah

Predslov.....	2
Podakovanie.....	4
Zhrnutie.....	6
Metodika.....	12
Celkové výsledky.....	16
Zistenia z údajov z podnikových prieskumov.....	20
Vstup do podnikania.....	22
Miesto podnikania.....	25
Stavebné povolenie.....	25
Povolenia v oblasti životného prostredia.....	26
Prevod nehnuteľnosti.....	27
Komunálne služby.....	31
Elektrina.....	31
Voda.....	32
Internet.....	34
Riešenie sporov.....	38
Platobná neschopnosť podnikov.....	42

Predslov

Vo svete utlmeného rastu podnikov, nezamestnanosti a viacerých sociálno-ekonomických kríz sú porozumenie a zlepšovanie podnikateľského prostredia nedoceneniteľné. Štúdie *Subnational Business Ready* (Štúdie B-READY na nižšej ako národnej úrovni) sa začali realizovať v kľúčovom momente v kontexte európskeho hospodárskeho prostredia – poskytujú dôkladné a komplexné preskúmanie podnikateľského prostredia v rôznych regiónoch šiestich členských štátov Európskej únie: Bulharska, Chorvátska, Maďarska, Portugalska, Rumunska a Slovenska. Táto iniciatíva nie je výlučne analytická – je v podstate transformačná a jej cieľom je katalyzovať politické reformy a oživiť súkromný sektor využitím rôznych regionálnych silných stránok v rámci Európskej únie.

Účinná spolupráca medzi Svetovou bankou a Európskou komisiou, najmä Generálnym riaditeľstvom pre regionálnu a mestskú politiku (GR REGIO) napomohla pri podpore členských štátov dosahovať kohézne politické ciele. Táto spolupráca priniesla aj celosvetovo relevantné analýzy a prelievanie poznatkov. Realizácia týchto štúdií *Subnational B-READY* vychádza z predchádzajúcich štúdií financovaných zo strany GR REGIO, v rámci ktorých bolo v rokoch 2017 až 2022 porovnávaných 115 miest zo 16 členských štátov.

Závazok Svetovej banky podporovať hospodársky rozvoj a zmierňovať prekážky, ktoré bránia rastu súkromného sektora, je úzko spojený s cieľom odstraňovať chudobu na planéte, na ktorej sa bude dať dobre žiť. Odráža sa to v metodickom prístupe tímu štúdie *Subnational B-READY* – analyzuje a porovnáva podnikateľské prostredie na miestnej úrovni s cieľom podporiť udržateľný a inkluzívny hospodársky rast. Zahnutím aspektov environmentálnej udržateľnosti do svojich hodnotení projekt zameraný na nižšiu

ako národnú úroveň priamo podporuje záväzok skupiny Svetovej banky zameraný na planétu, kde sa bude dobre žiť. Projekt s trvalou podporou Európskej komisie poskytuje prehľad regulačných procesov v jednotlivých krajinách a poukazuje na regionálne rozdiely v obchodných predpisoch a ich praktickom uplatňovaní. Štúdie na nižšej ako národnej úrovni poskytujú možnosti rozvoja účinných regulačných rámcov a zlepšených administratívnych procesov, ktoré sú kľúčové pre hospodársku odolnosť a rast.

Zameraním sa na celý rad tém vrátane vstupu do podnikania, miesta podnikania, komunálnych služieb, riešenia sporov a platobnej neschopnosti podnikov zabezpečuje projekt na nižšej ako národnej úrovni komplexné hodnotenie faktorov, ktoré ovplyvňujú podnikateľské prostredie. Zjednodušenie vstupu do podnikania je kľúčové pre vytváranie pracovných miest a hospodársky rast, pričom jednoduché registračné postupy a transparentnosť zabezpečujú integritu podnikania. Bezpečné vlastnícke práva a účinná správa pozemkov podporujú investície a efektívnosť trhu, zatiaľ čo pevný environmentálny rámec pre výstavbu chráni verejnosť a zabezpečuje udržateľnosť. Spoľahlivé komunálne služby, najmä elektrina a voda, sú veľmi dôležité pre prevádzku a ziskovosť. Účinné riešenie sporov a silné súdne systémy podporujú investície tým, že zabezpečujú včasné a nákladovo efektívne procesy. Robustné rámce pre platobnú neschopnosť podnikov majú zásadný význam pre hospodársku stabilitu, odolnosť a zachovanie pracovných miest. Pochopenie a optimalizácia týchto oblastí sú kľúčové na vytvorenie prostredia, ktoré podporuje udržateľné a inkluzívne obchodné operácie.

Okrem toho, kooperatívny charakter štúdií *Subnational B-READY* – uskutočňovaných v súlade s prioritami národ-

ných a miestnych vlád – zaručuje, že poznatky zo štúdií budú relevantné a použiteľné. Táto angažovanosť je dôkazom spoločného záväzku rôznych vládnych úrovní zdokonaľiť obchodné postupy s cieľom posilniť hospodársky vplyv.

Cieľom týchto hodnotení je nielen identifikovať rozdiely, ale aj usmerniť tvorcov politik a podporiť dialóg medzi miestnou a národnou vládou a súkromným sektorom. Cieľom výmeny osvedčených postupov a úspešných príkladov je podnietiť inovatívne a účinné reformy v rôznych regiónoch a vytvoriť tak precedens pre budúce hospodárske zlepšenia.

Štúdie Subnational B-READY pre týchto šesť krajín v podstate predstavujú viac než len správy – sú návodom na inteligentnejšie a účinnejšie politiky, ktoré posilnia postavenie podnikov a podporia významný hospodársky rast. Sme presvedčení, že poznatky z týchto hodnotení budú

katalyzátorom významných krokov v rozvoji súkromného sektora a tvorbe hospodárskej politiky na regionálnej aj národnej úrovni.

Vyslovujeme hlbokú vďaku všetkým prispievateľom, partnerom a zainteresovaným stranám, ktorých odborné znalosti a neochvejná obetavosť prispeli k vypracovaniu týchto komplexných štúdií. Vaša neustála angažovanosť a prínosná spätná väzba sú veľmi dôležité pri napredovaní v našom poslaní zlepšovať podnikateľské prostredie na celom svete a pripravovať pôdu pre éru obnoveného rastu a prosperity.

Norman V. Loayza

Riaditeľ pre rozvojovú ekonomiku

Skupina pre globálne ukazovatele, Svetová banka

Pod'akovanie

Štúdia *Subnational Business Ready* (B-READY) v Slovenskej republike (SR) bola realizovaná pod záštitou Ministerstva hospodárstva SR a financovaná Generálnym riaditeľstvom Európskej komisie pre regionálnu a mestskú politiku.

Túto správu vypracoval tím Svetovej banky pod vedením Tommasa Roomsa. Tím tvorili Gina Cardenas Varon, Edgar Chavez, Ana Santillana Farakos, Lilla Fordos, Marko Grujicic, Marie Lendělová, Maksym Iavorskyi, Matej Jankovic, Mihir Nikhil Madhekar, Andrei Moarcăș, Trimir Mici, Mădălina Papahagi, Alberto Pellicano, Michala Puškárová, Ben Solis, Predrag Sutanovac, Burak Turkugulu, Julien Vilquin, Daniela Zahradníková a Marek Žemlička. Tím je vďačný za cenné pripomienky, ktoré mu poskytli odborní hodnotitelia zo Skupiny Svetovej banky. Celý text skontrolovali Marcel Ionescu-Heroiu, Arvind Jain, Klaus Adolfo Koch-Saldarriaga, Andres Federico Martinez, Nina Pavlova Mocheva, Sergio Ariel Muro a Pilar Salgado Otonel. Norman Loayza, Marina Wes, Goran Tinjic, Anna Akhalkatsi, Lasse Melgaard, Jehan Arulpragasam a Reena Badiani-Magnusson poskytli poradenstvo a vedenie. Cennú pomoc a príspevky v rôznych fázach projektu poskytli Giovanni Bo, Adela Delcheva, Alina Gres, Corina Grigore, Irina Koval, Monique Pelloux, Julie Biau, Sylvia Stoyanova a Serge Randriamiharisoa.

Správu upravili Matthew Robert Zoller, Deviah Machimanda Appaiah, Charles Hagner a Susan Boulanger. Grafickú úpravu pripravil Luis Liceaga.

Tím štúdie *Subnational B-READY* vyslovuje osobitné poďakovanie za podporu projektu piatim slovenským samosprávam, Finančnej správe, Ministerstvu vnútra, Ministerstvu spravodlivosti, Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Úradu pre reguláciu sieťových

odvetví, ako aj miestnym poskytovateľom komunálnych služieb a súdom.

Zber údajov sa uskutočnil v spolupráci so Slovenskou komorou architektov a Alianciou advokátov. Na štúdiu sa podieľalo viac ako 100 podnikových poradcov, inžinierov, právnikov, elektrikárov, architektov, stavebných expertov, poskytovateľov komunálnych služieb, verejných činiteľov, sudcov a súdnych orgánov. Tím by chcel vyjadriť osobitnú vďaku štátnym a miestnym verejným činiteľom a členom súdnictva, ktorí sa zúčastnili na projekte a ktorí poskytli pripomienky počas obdobia konzultácií a posudzovania údajov.

Štúdia *Subnational B-READY* je produktom viceprezidentstva pre rozvojovú ekonomiku (DECVP), ktoré vedie Indermit Gill, vedúci viceprezident a hlavný ekonóm Skupiny Svetovej banky. B-READY má sídlo v Skupine pre globálne ukazovatele, rozvojovú ekonomiku (DECIG) a dohliada na ňu Norman Loayza (riaditeľ DECIG). Projekty *Subnational B-READY* realizuje tím pod vedením Mădăliny Papahagi (vedúca odborníčka pre súkromný sektor, DECSN) a Valentiny Saltane (manažérka, DECSN) v spolupráci s ďalšími oddeleniami DECIG (*Business Ready*, ktorú vedie Valeria Perotti a *Enterprise Analysis*, ktorú vedie Jorge Rodriguez Meza).

Tím z oddelenia *Enterprise Analysis* zozbieral všetky údaje B-READY na úrovni podnikov prostredníctvom realizácie rozšírených podnikových prieskumov a poskytol neoceňiteľné poradenstvo pri tvorbe dotazníkov a vypracovaní ukazovateľov. Tento tím vedie Jorge Rodriguez Meza (manažér) a tvoria ho Gemechu Aga, Nesma Ali, David C. Francis, Norma Janeth Gomez Caceres, Caroline Gomes

Nogueira, Arvind Jain, Filip Jolevski, Nona Karalashvili, Hibret Maemir, Eugenia Aurora Rodriguez Cuniolo, Davide Salvatore Mare, William Soh, Nazim Tamkoc, Kohei Ueda, Domenico Viganola, Rose Wairimu Gachina a Joshua Wimpey.

Tím sa ospravedlňuje všetkým jednotlivcom alebo organizáciám, ktoré boli v tomto zozname neúmyselne vynechané, a vyjadruje svoje uznanie všetkým prispievateľom do projektu Subnational B-READY v Európskej únii vrátane tých, ktorých mená tu nemusia byť uvedené.

Zhrnutie

Štúdia *Subnational Business Ready (B-READY)* v Európskej únii: Komplexné hodnotenie regionálnej podnikateľskej klímy

Séria B-READY v Európskej únii (EÚ) je projekt vedený Svetovou bankou v spolupráci s Generálnym riaditeľstvom Európskej komisie pre regionálnu a mestskú politiku (GR REGIO), ktorého cieľom je posúdiť a zlepšiť podnikateľské prostredie v rôznych regiónoch EÚ. Tento rok sa séria B-READY vzťahuje na 40 miest v šiestich členských štátoch EÚ – Bulharsku, Chorvátsku, Maďarsku, Portugalsku, Rumunsku a Slovenskej republike – a pokrýva 36 európskych regiónov. Táto fáza nadväzuje na predchádzajúce štúdie Svetovej banky na menšej než národnej úrovni, ktoré sa v týchto krajinách uskutočnili v rokoch 2017 až 2022. V predchádzajúcich správach na nižších ako národných úrovniach v EÚ sa hodnotilo podnikateľské prostredie v Bulharsku, Maďarsku a Rumunsku (2017); Chorvátsku, Českej republike, Portugalsku a Slovenskej republike (2018); Grécku, Írsku a Taliansku (2020); Rakúsku, Belgicku a Holandsku (2021); a Dánsku, Fínsku a Švédsku (2022), pričom sa hodnotilo 115 miest v 16 členských štátoch EÚ. Tieto štúdie položili základy pre identifikáciu regulačných nedostatkov a zdieľanie osvedčených postupov zameraných na posilnenie regionálnej hospodárskej súdržnosti EÚ. V rámci pokračujúceho úsilia tím spúšťa druhé kolo meraní, ktoré sa bude týkať viac ako 60 miest z Českej republiky, Grécka, Írska, Talianska, Poľska a Španielska. Tretie kolo sa má začať v roku 2025, pričom hodnotenie sa rozšíri na viacero členských štátov EÚ.

Cieľ

Hlavným cieľom štúdií *Subnational B-READY* je identifikovať a riešiť regionálne rozdiely v regulačnom prostredí a podporovať reformy, ktoré napomôžu rastu súkromného sektora, tvorbe pracovných miest a udržateľnosti. Rad štúdií *Subnational B-READY* prináša dôkladnú analýzu podnikateľského prostredia na miestnej úrovni založenú na údajoch, ktorá ponúka užitočné poznatky pre tvorcov politik. Skúmaním kľúčových oblastí životného cyklu podniku – vstup do podnikania, miesto podnikania (vrátane stavebného povolenia, environmentálneho povolenia a prevodu majetku), komunálne služby (elektrina, voda a internet), riešenie sporov a platobná neschopnosť podniku – táto správa ponúka plán na zlepše-

nie administratívnych procesov a regulačných rámcov, ktoré priamo ovplyvňujú podniky na miestnej úrovni v piatich slovenských mestách: Bratislava, Košice, Prešov, Trnava a Žilina.

Zamýšľané publikum

Táto séria správ *B-READY* je určená širokej verejnosti, od úradníkov národnej vlády a miestnej samosprávy cez zainteresované strany zo súkromného sektora až po rozvojové agentúry, tvorcov politik a výskumníkov. Zistenia majú týmto skupinám pomôcť identifikovať osvedčené postupy, znížiť regulačné prekážky a podporiť jednoduchšie a efektívnejšie podnikateľské prostredie v jednotlivých regiónoch. Okrem toho zhromaždené údaje slúžia miestnym samosprávam ako účinný nástroj, ktorý im umožňuje porovnávať a sledovať výkonnosť v čase nielen v porovnaní s vnútroštátnymi normami, ale aj medzinárodnými referenčnými hodnotami. Komplexné základné súbory údajov o jednotlivých krajinách poskytujú široké možnosti pre ďalší výskum v oblasti rozvoja a rastu súkromného sektora.

Význam regionálnych údajov

Pohľad na regionálnu dynamiku umožňuje hospodárstvu dosiahnuť inkluzívnejší a udržateľnejší hospodársky rast. Správy *Subnational B-READY* poskytujú vládam dôkazy potrebné na navrhnutie cielených reforiem, ktoré umožnia regiónom zlepšiť ich podnikateľské prostredie a odstrániť rozdiely vo výkonnosti. Dúfame, že kľúčové zistenia podporia vzájomné získavanie poznatkov v regiónoch prostredníctvom šírenia osvedčených postupov pozorovaných v mestách, ktoré vykazujú vysoký výkon. Očakáva sa, že takáto výmena osvedčených postupov povedie k medziregionálnym zlepšeniam a nakoniec podporí konkurencieschopnosť v celej EÚ.

Poukázaním na úspechy, ale aj oblasti, ktoré je potrebné zlepšiť, sa tieto hodnotenia snažia podporiť tvorcov politik na národnej a regionálnej úrovni pri presadzovaní zmysluplných reforiem. Projekt je tak príkladom spoločného záväzku Svetovej banky a GR REGIO posilniť hospodársku súdržnosť a odolnosť v rámci EÚ prostredníctvom dôkladnej analýzy a odporúčaní pre oblasť zákonov založených na dôkazoch.

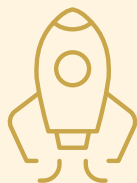

Hlavné zistenia

- ▶ Z piatich slovenských miest porovnávaných v tejto štúdii žiadne nevykuká vo všetkých meraných oblastiach. Bratislava dosahuje najlepšie výsledky v oblasti miesta podnikania a komunálnych služieb, ale zaostáva v oblasti riešenia sporov a platobnej neschopnosti podnikov. Trnava zas patrí medzi dve najúspešnejšie mestá v oblasti vstupu do podnikania a platobnej neschopnosti podnikov, ale má čo zlepšovať vo všetkých troch ostatných témach. Dve porovnávané mestá na východnom Slovensku vedú v oblasti riešenia sporov (Košice) a platobnej neschopnosti podnikov (Prešov), ale obe by sa mohli zlepšiť v oblasti komunálnych služieb.
- ▶ Žilina vykazuje najkonzistentnejšie výsledky vo všetkých témach. Napriek tomu, že je jediným mestom, ktoré nevedie v žiadnej oblasti, je zároveň jediným miestom bez najnižšieho alebo druhého najnižšieho skóre v rámci jednotlivých tém.
- ▶ Slovenské mestá majú v priemere najvyššie priemerné skóre v témach vstup do podnikania a riešenie sporov: 88,0 a 82,4 bodu zo 100. Väčší priestor na zlepšenie má krajina v témach komunálne služby, miesto podnikania a platobná neschopnosť podnikov s priemernými hodnotami 77,4, 73,5 a 72,6 bodu.
- ▶ Témy s najvyšším priemerným skóre (vstup do podnikania) a najnižším priemerným skóre (platobná neschopnosť podnikov) sú zároveň oblasťami, ktoré zaznamenávajú najmenšie, resp. najväčšie rozdiely vo výkonnosti v jednotlivých mestách. Z toho vyplýva, že ak sa predpisy uplatňujú konzistentne naprieč lokalitou, výkonnosť miest býva vyššia.
- ▶ Slovenské mestá majú tendenciu dosahovať lepšie výsledky v oblasti sily regulačného rámca (I. pilier) a majú nedostatky v oblasti poskytovania verejných služieb (II. pilier), najmä v oblasti miesta podnikania, a v oblasti prevádzkovej efektívnosti (III. pilier), najmä v oblasti komunálnych služieb a platobnej neschopnosti podnikov. Inými slovami, hoci existujú predpisy a sú na úrovni medzinárodných osvedčených postupov, krajina by mohla zlepšiť ich praktické uplatňovanie.
- ▶ Hoci slovenské mestá dodržiavajú jednotný regulačný rámec a majú zväčša rovnakú úroveň kvality verejných služieb, spôsob uplatňovania predpisov v praxi a efektívnosť verejných orgánov sa v rámci krajiny líšia: väčšina rozdielov medzi jednotlivými mestami zistených v tejto štúdii je spôsobená rozdielmi v prevádzkovej efektívnosti podnikových regulačných procesov.
- ▶ Rozdiely na nižšej než národnej úrovni existujú aj v oblastiach, v ktorých všetky slovenské mestá dosahujú relatívne dobré výsledky, ako je napríklad vstup do podnikania. Napríklad čas potrebný na registráciu novej spoločnosti s ručením obmedzeným sa pohybuje od 10,5 dňa v Trnave do 20,5 dňa v Bratislave. Tento rozdiel závisí od času, ktorý potrebujú miestne úrady finančnej správy na spracovanie žiadosti o registráciu na daň z príjmov, ako aj na dokončenie registrácie pre DPH.
- ▶ Čas potrebný na získanie stavebného povolenia sa pohybuje od 9,5 mesiaca (286 dní) v Prešove po viac ako dvojnásobok v Bratislave (626 dní). Tento rozdiel závisí najmä od času potrebného na získanie územného rozhodnutia a povolenia na investičný projekt od obecných a okresných úradov. Lehota na vydanie územného rozhodnutia nie je stanovená zákonom a dĺžka týchto procesov závisí od pracovného zaťaženia a efektívnosti miestnych orgánov.
- ▶ Účinnosť procesu udeľovania environmentálnych povolení sa tiež líši v závislosti od mesta. Čas potrebný na získanie rozhodnutia o tom, či je potrebné posúdenie vplyvov na životné prostredie, sa výrazne líši, od 45 dní v Prešove po 100 dní v Žiline, čo je ovplyvnené administratívnymi kapacitami regiónov a objemom rozvojových aktivít.
- ▶ V oblasti platobnej neschopnosti podnikov je dĺžka trvania likvidačných konaní podmienená rôznym pracovným zaťažením miestnych súdov. Napríklad v Žiline trvá takéto konanie 39 mesiacov, keďže prípadov tu býva veľa a sú zložité vzhľadom na úlohu mesta ako strategického dopravného uzla a centra automobilového priemyslu. Naproti tomu Prešov ukončí likvidáciu za 24 mesiacov vďaka relatívne nízkemu počtu prípadov. Pracovná sila, ktorá nie je úmerná pracovnému zaťaženiu, znevýhodňuje najvyťaženejšie súdy.

Oblasti na zlepšenie

Vstup do podnikania

Proces registrácie pre DPH v Slovenskej republike, ktorý zaberá najviac času v rámci vstupu do podnikania, by sa mohol zefektívniť tým, že by sa umožnilo vykonať registráciu pre DPH v rovnakom čase ako registráciu na daň z príjmov. Dalo by sa to zjednodušiť aj urýchlením rozhodnutia o registrácii a až následným vykonávaním kontrol. Napríklad v Rumunsku sa spoločnosti môžu rozhodnúť pre dobrovoľnú registráciu pre DPH v čase podania žiadosti do obchodného registra. Analýza rizík sa vykonáva po registrácii a v prípade problémov s predloženými údajmi môže byť rozhodnutie zrušené.

Medzi ďalšie oblasti, ktoré by sa mohli zlepšiť v oblasti vstupu do podnikania, patrí odstránenie požiadavky na počiatočný kapitál a zrušenie povinnosti mať živnostenské oprávnenie. Vo väčšine krajín EÚ sa takéto oprávnenia vyžadujú len od spoločností v regulovaných alebo strategických odvetviach alebo pri činnostiach, ktoré predstavujú vyššiu úroveň rizika. Niekoľko členských štátov EÚ vrátane Belgicka, Fínska, Írska a Holandska tiež zrušilo minimálnu kapitálovú požiadavku, zatiaľ čo iné štáty, ako napríklad Bulharsko, Grécko a Portugalsko, ju znížili na menej ako 0,1 % príjmu na osobu.

Miesto podnikania

Na zlepšenie procesu udeľovania stavebných povolení by Slovenská republika mohla zjednodušiť schvaľovanie pred výstavbou a zlepšiť koordináciu medzi jednotlivými orgánmi prostredníctvom digitalizácie povoľovacieho procesu. Osvedčené postupy v iných krajinách EÚ, ako sú platformy vytvorené v Chorvátsku, Maďarsku a niektorých mestách v Portugalsku, by pre Slovenskú republiku mohli predstavovať cenné poznatky. Na Slovensku nie je schvaľovanie územného plánu integrované s procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie. Bolo by prospešné zosúladiť všetky environmentálne aspekty do jedného procesu.

Na zlepšenie procesu udeľovania environmentálnych povolení by Slovenská republika mohla v plnej miere prijať

prístup k environmentálnemu schvaľovaniu založený na riziku, podobne ako je to v Belgicku a Dánsku, kde sú jednoduchšie projekty oslobodené od rozsiahleho environmentálneho posudzovania. Slovensko by mohlo zvýšiť efektívnosť a účinnosť environmentálneho povoľovania aj ďalším rozvojom digitálnych nástrojov pre povoľovací proces. Zavedenie možností online platieb, automaticky generovaných kontrolných zoznamov a možnosti podávať spory online môže výrazne zlepšiť dostupnosť a efektívnosť procesu.

V záujme ďalšieho zlepšenia správy pozemkov a prevodu nehnuteľností v Slovenskej republike by vláda mohla zvážiť úplnú digitalizáciu back-office operácií pri vybavovaní žiadostí na katastri nehnuteľností. Okrem toho by interoperabilita databázy katastra s inými orgánmi zvýšila spoľahlivosť a umožnila zlepšenie efektívnosti. Pokiaľ iné inštitúcie vedú a spravujú evidenciu s údajmi týkajúcimi sa prevodu nehnuteľností alebo správy pozemkov, umožnením výmeny údajov medzi ich databázami by sa zvýšila efektívnosť procesu a katastrálny úrad by tak nemusel oznamovať daňovému úradu každý prevod nehnuteľnosti. Dobré príklady vývoja platforiem prepájajúcich databázy ponúka Dánsko. Okrem toho by orgány v Slovenskej republike mali zvážiť úpravu právneho rámca tak, aby bolo povinné overovanie totožnosti oboch strán zúčastnených na transakcii.

Komunálne služby

Na zlepšenie sektora elektrickej energie na Slovensku je nevyhnutné zvýšiť transparentnosť a zodpovednosť prostredníctvom zhromažďovania a zverejňovania štatistických údajov o časoch vybavovania pripojení na elektrickú energiu. Tieto údaje umožnia podnikateľom presne odhadnúť čas čakania a stanoviť jasné očakávania. Minimalizácia počtu a trvania výpadkov elektrickej energie je nevyhnutná najmä v regiónoch, ako je Žilina, kde sú výpadky častejšie a dlhšie. Pochopenie a riešenie základných príčin týchto výpadkov pomôže zvýšiť spoľahlivosť. Investície do inteligentných meračov a technológií inteligentných sietí môžu zvýšiť efektívnosť siete a znížiť prevádzkové náklady. Zabezpečenie interoperability medzi digitálnymi platfor-

mami a databázami komunálnych služieb zefektívni procesy a zlepši poskytovanie služieb.

Na zlepšenie vodohospodárskych služieb v Slovenskej republike by sa mohli zaviesť stimuly, ktoré by zabezpečili, aby podniky dodržiavali postupy šetrenia vodou. Hoci existujúci regulačný rámec, na ktorý dohliada Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO), je silný – vrátane výkonnostných noriem a finančných odstrašujúcich mechanizmov – zavedenie pokút, sankcií alebo nefinančných stimulov pre podniky, ktorých cieľom je motivovať k správne mu využívaniu vody, by mohlo ďalej podporiť postupy šetrenia vodou.

Okrem toho by slovenské mestá mohli zaviesť pravidelné stretnutia viacerých zainteresovaných strán s cieľom urýchliť získavanie povolení na výkopové práce. Na týchto stretnutiach by sa zúčastňovali zástupcovia miestnych samospráv, elektrárenských a vodárenských spoločností, správy ciest a ďalších príslušných strán s cieľom koordinovať činnosti a skrátiť čakacie lehoty na povolenia na výkopové práce. Napokon, zlepšenie digitálnych služieb umožnením podávania online žiadostí o vodovodné prípojky vo všetkých mestách a vytvorenie komplexných platforiem na sledovanie stavu žiadostí môže výrazne skrátiť celkový čas potrebný na získanie nových vodovodných prípojek v celej Slovenskej republike.

Ďalšou oblasťou, v ktorej je možné zlepšiť celý proces prevodu vlastníctva, je vytvorenie mechanizmu na účinné riešenie sporov o pozemky. V prípadoch, keď účastník majetkovej transakcie utrpí škodu alebo stratu v dôsledku chyby v katastrí nehnuteľností, by sa mohli prijať opatrenia na zlepšenie účinnosti riešenia sporov tým, že sa umožní predísť súdnemu konaniu. V neposlednom rade by orgány mali zvýšiť transparentnosť systému správy pozemkov sprístupnením všetkých relevantných informácií o transakciách s nehnuteľnosťami na internete, a to vrátane zverejňovania odpovedí na sťažnosti v katastrí nehnuteľností, ako aj štatistík o sporoch týkajúcich sa nehnuteľností.

Riešenie sporov

Na zlepšenie riešenia sporov v Slovenskej republike sa odporúča urobiť niektoré kľúčové kroky. Po prvé, zlepšenie techník správy prípadov zavedením jasných procesných pravidiel časového harmonogramu prispeje k vyššej efektívnosti súdov. Presadzovanie prísnejších lehôt na doručovanie žalovaným, podávanie vyjadrení k žalobám

a vydávanie znaleckých posudkov zabezpečí väčšiu právnu istotu a predvídateľnosť. Po druhé, podpora využívania alternatívnych mechanizmov riešenia sporov je nevyhnutná, pretože sa tak zlepši efektívnosť súdov znížením počtu sporov, ktoré sa riešia súdnou cestou.

Platobná neschopnosť podnikov

Bolo identifikovaných niekoľko kľúčových oblastí, v ktorých je potrebné posilniť rámec Slovenskej republiky pre oblasť platobnej neschopnosti. Po prvé, hospodárstvo by malo prehodnotiť vysokú mieru povinného uspokojenia nezabezpečených veriteľov, ktorá odrádza dlžníkov od výberu reštrukturalizačného konania a vedie ich k tomu, aby namiesto toho uprednostnili likvidáciu. Riešenie tohto problému by mohlo motivovať viac dlžníkov, aby pristúpili k reštrukturalizácii. Okrem toho je potrebné zlepšiť predpisy o povinnosti podať návrh na začatie konkurzného konania, a to v prípade, že sa objavia prvé známky platobnej neschopnosti. Posilnenie týchto predpisov, potenciálne zvýšením pokút alebo zavedením ďalších opatrení na presadzovanie včasného podávania návrhov, by mohlo znížiť finančné riziká pre veriteľov a zlepšiť celkovú efektívnosť a spravodlivosť konkurzného konania.

Tabuľka 1. Zhrnutie potenciálnych príležitostí na zlepšenie predpisov v Slovenskej republike

Téma	Oblasti na zlepšenie	Príslušné zainteresované strany
Vstup do podnikania	Zrušenie požiadavky na počiatočný kapitál pre spoločnosti s ručením obmedzeným	<ul style="list-style-type: none"> Ministerstvo spravodlivosti Ministerstvo vnútra Finančná správa Obchodný register
	Preskúmanie požiadaviek na získanie živnostenského oprávnenia	
	Zjednodušenie procesu registrácie pre DPH	
Miesto podnikania	Stavebné povolenie	
	Zjednodušenie procesu schvaľovania pred výstavbou	<ul style="list-style-type: none"> Sekcia bytovej politiky, stavebníctva a mestského rozvoja ministerstva dopravy Obce
	Zapojenie elektronických platforiem do celého procesu vydávania stavebných povolení	
	Harmonizácia procesov územného plánovania a posudzovania vplyvov na životné prostredie	<ul style="list-style-type: none"> Sekcia bytovej politiky, stavebníctva a mestského rozvoja ministerstva dopravy Ministerstvo životného prostredia Obce
	Povolenie v oblasti životného prostredia	
	Úplné prijatie prístupu k environmentálnym povoleniam na základe rizika	<ul style="list-style-type: none"> Ministerstvo životného prostredia Okresný úrad v sídle regiónu Okresný úrad
	Prevod nehnuteľnosti	
	Úplná digitalizácia operácií back-office pri spracovaní žiadostí v rámci katastra nehnuteľností	<ul style="list-style-type: none"> Úrad pre geodéziu, kartografiu a kataster Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a digitalizácie
	Zváženie úpravy právneho rámca tak, aby bolo povinné overenie totožnosti oboch strán zúčastnených na transakcii	<ul style="list-style-type: none"> Ministerstvo spravodlivosti Úrad pre geodéziu, kartografiu a kataster
	Zavádzanie mechanizmov na efektívne riešenie sporov o pozemky	
Zvýšenie transparentnosti zverejnením odpovedí na sťažnosti v katastri nehnuteľností a štatistik o pozemkových sporoch	<ul style="list-style-type: none"> Úrad pre geodéziu, kartografiu a kataster Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a digitalizácie 	
Komunálne služby	Elektrina	
	Zvýšenie transparentnosti a zodpovednosti prostredníctvom zhromažďovania a zverejňovania štatistik	<ul style="list-style-type: none"> Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO) Distribučné služby
	Zlepšenie spoľahlivosti dodávok elektrickej energie	
	Voda	
	Zavedenie stimulov zameraných na to, aby podniky dodržiavali postupy šetrenia vodou	<ul style="list-style-type: none"> Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO) Obce Vodohospodárske služby
	Zavedenie pravidelných stretnutí viacerých zainteresovaných strán s cieľom koordinovať spracovanie povolení na výkopové práce	<ul style="list-style-type: none"> Obce Vodohospodárske služby
	Zavedenie online žiadostí o vodovodné prípojky	<ul style="list-style-type: none"> Vodohospodárske služby
Riešenie sporov	Zlepšenie správy prípadov zavedením prísnych lehôt a maximálneho počtu odročení	<ul style="list-style-type: none"> Ministerstvo spravodlivosti Miestne sudy
	Podpora alternatívnych mechanizmov riešenia sporov	

Tabuľka 1. Zhrnutie potenciálnych príležitostí na zlepšenie predpisov v Slovenskej republike

Téma	Oblasti na zlepšenie	Príslušné zainteresované strany
Platobná neschopnosť podnikov	Preskúmanie požiadavky, aby boli veritelia v reštrukturalizačnom konaní uspokojení aspoň na 50 % svojich pohľadávok	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerstvo spravodlivosti • Miestne súdy
	Zlepšiť predpisy o povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu, aby sa znížili oneskorenia pri začatí konkurzných konaní	

Zdroj: Štúdiá Subnational Business Ready

Metodika

V rámci komplexného úsilia Svetovej banky o podporu rozvoja súkromného sektora sa v projekte Subnational B-READY hodnotí podnikateľské prostredie vo vybraných mestách meraných ekonomik s cieľom vymedziť geografické rozdiely. Hodnotenia majú holistický pohľad na súkromný sektor, pretože zohľadňujú všetky zainteresované strany v rozvoji súkromného sektora – vrátane existujúcich firiem, potenciálnych účastníkov trhu a občanov vo všeobecnosti – a hodnotia aspekty, ako sú transparentnosť a environmentálne požiadavky. Hodnotenia sú založené na pôvodných údajoch zozbieraných tímom B-READY a sú zverejnené v správach a na internete.

Ako nový produkt využíva štúdiá Subnational B-READY metodiku globálnej správy B-READY a prispôbuje ju podmienkam konkrétneho projektu na základe potrieb klienta. Postupom času sa geografické pokrytie projektu bude rozširovať a jeho metodika sa bude zdokonaľovať. V prvej fáze projektu Európskej únie (EÚ) Subnational B-READY boli vypracované hodnotenia pre 40 miest v šiestich ekonomikách EÚ – v Bulharsku, Chorvátsku, Maďarsku, Portugalsku, Rumunsku a Slovenskej republike.

Výber miest na hodnotenie Subnational B-READY v EÚ sa uskutočňuje na základe geografického pokrytia a veľkosti v rámci konzultácií s Európskou komisiou a národnými vládami. Na Slovensku pokrýva štúdiá Subnational B-READY päť miest v štyroch regiónoch na úrovni NUTS2¹: Bratislava (Bratislavský kraj), Košice (východ), Prešov (východ), Trnava (západ) a Žilina (stred) (mapa 1).

¹ Nomenklatúra územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) je norma geografických kódov na označovanie administratívneho členenia krajín na štatistické účely, ktorý vypracovala a upravuje Európska únia. Existujú tri hlavné kategórie administratívneho členenia: NUTS1 (hlavné sociálno-ekonomické regióny), NUTS2 (základné regióny pre regionálne politiky) a NUTS3 (malé regióny pre špecifické posudzovanie). Viac informácií nájdete na stránke <https://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts>.

Mapa 1. Mestá v Slovenskej republike, ktoré sú zahrnuté v štúdiu Subnational B-READY

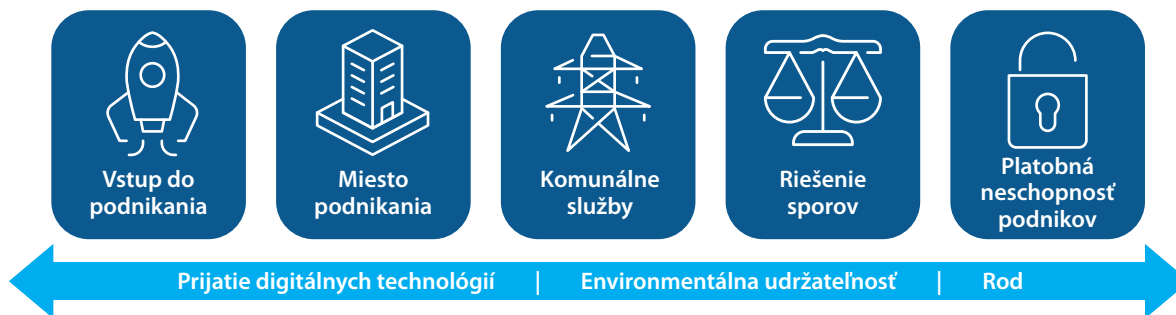

Zdroj: Štúdiá Subnational Business Ready

Hodnotenia Subnational B-READY v EÚ sú rozdelené do piatich tém, ktoré sledujú životný cyklus podniku: Vstup do podnikania, miesto podnikania, komunálne služby, riešenie sporov a platobná neschopnosť podniku (obrázok 1). Hodnotenie v rámci týchto piatich tém zahŕňa prierezové oblasti zavádzania digitálnych technológií, environmentálnej udržateľnosti a rodu.

Každá z piatich tém štúdie Subnational B-READY sa opiera o tri piliere: regulačný rámec, verejné služby a prevádzková efektívnosť (obrázok 2). Pilier regulačného rámca zahŕňa pravidlá a predpisy, ktoré musia firmy dodržiavať pri zakladaní, prevádzkovaní a zatváraní podniku. Verejné služby sa týkajú zariadení, ktoré vlády poskytujú na podporu dodržiavania predpisov, ako aj inštitúcií a infraštruktúry, ktoré

Obrázok 1. Témy štúdie Subnational B-READY

Zdroj: Business Ready

umožňujú podnikateľské aktivity. V projekte sú verejné služby obmedzené na oblasti podnikateľského prostredia súvisiace so životným cyklom firmy. Prevádzková efektívnosť sa vzťahuje na jednoduchosť dodržiavania regulačného rámca, ako aj na efektívne využívanie verejných služieb, ktoré sa priamo týkajú podnikov.

Metodika B-READY pre jednotlivé krajiny zostavuje veľký súbor ukazovateľov pre každý pilier v rámci každej témy podľa globálnej kategorizácie B-READY.² Výber ukazovateľov je založený na ich relevantnosti, pridanej hodnote a komplementárnosti. Tieto ukazovatele majú päť hlavných charakteristík: poukazujú na zavedené osvedčené postupy; sú kvantifikovateľné a uskutočniteľné prostredníctvom politických reforiem; snažia sa o rovnováhu medzi *právnymi a faktickými* opatreniami v rámci tém; sú porovnateľné me-

dzi ekonomikami a reprezentatívne v rámci každej ekonomiky; a zahŕňajú najdôležitejšie aspekty každej témy.

V pilieri regulačný rámec sa ukazovatele zaoberajú kvalitou pravidiel a predpisov, pričom sa rozlišuje medzi pravidlami a predpismi, ktoré vedú k jasnosti, spravodlivosti a udržateľnosti podnikateľského prostredia, a pravidlami a predpismi, ktoré zbytočne obmedzujú podnikateľskú činnosť. V pilieri verejných služieb sa pri ukazovateľoch kladie dôraz na digitalizáciu, interoperabilitu, transparentnosť a primeranosť služieb zameraných na zjednodušenie dodržiavania právnych predpisov a umožnenie podnikateľských činností. V rámci piliera prevádzková efektívnosť sa pomocou ukazovateľov v jednotlivých témach hodnotia skúsenosti firmy v praxi s ohľadom na podnikateľské prostredie.

Obrázok 2. Pilieri štúdie Subnational B-READY

Zdroj: Business Ready

² V ukazovateľoch globálnej štúdie B-READY boli vykonané úpravy, aby boli vhodnejšie pre hodnotenie na nižšej ako národnej úrovni (Subnational B-READY): dva ukazovatele v pilieri prevádzkovej efektívnosti v rámci témy vstup do podnikania boli vylúčené z dôvodu, že nie sú relevantné na regionálnej úrovni, a jeden ukazovateľ v pilieri prevádzkovej efektívnosti v rámci témy miesto podnikania bol vylúčený z dôvodu nedostatočného regionálneho pokrytia.

Štúdiá Subnational B-READY kombinuje primárne údaje z odborných dotazníkov s údajmi zozbieranými prostredníctvom podnikových prieskumov na základe metodiky globálnej štúdie B-READY (obrázok 3). V kontexte EÚ sa pre každé mesto použili údaje z podnikových prieskumov agregované na úrovni regiónu NUTS2. Podrobné údaje na pokrytie ukazovateľov v pilieroch regulačný rámec a verejné služby sa zbierali výlučne prostredníctvom odborných dotazníkov. Údaje pre ukazovatele piliera prevádzkovej efektívnosti sa zbierali prostredníctvom kombinácie odborných dotazníkov a podnikových prieskumov v témach miesto podnikania, komunálne služby a riešenie sporov.³ V prípade tém týkajúcich sa otázok, s ktorými sa firmy bežne nestretávajú, ako napríklad vstup do podnikania alebo platobná neschopnosť podniku, sa proces zberu údajov opiera výlučne o odborné dotazníky.

Podobne ako v prípade metodiky Global B-READY, aj v prípade metodiky Subnational B-READY sa údaje získané prostredníctvom odborných prieskumov overujú na základe prieskumov získaných od verejných subjektov. Všetky odpovede, ktoré vedú k protichodným alebo nepresvedčivým údajom, sú predmetom ďalšieho preskúmania s odborníkmi. Okrem toho sa v prípade metodiky Subnational B-READY v procese zosúladovania pokračuje dotedy, kým nie je pevne stanovený údaj prostredníctvom presvedčivých dôkazov založených na dodatočnom výskume, hĺbkových rozhovoroch s prispievateľmi alebo overovaní údajov s verejnými subjektmi.

Štúdiá Subnational B-READY implementuje metodiku bodovania, ktorá agreguje jednotlivé ukazovatele do podkategórií, kategórií a pilierov podľa metodiky Global B-READY (obrázok 4). Metodika umožňuje porovnávanie medzi piliermi a ekonomikami prostredníctvom zodpovedajúceho váženého každej podkategórie. Z ukazovateľov do pilierov sa skóre agreguje prostredníctvom súčtu vážených skóre. Každý pilier má maximálne hodnotenie 100 bodov a skóre za celú tému sa získa spríemerovaním skóre jednotlivých pilierov.

Projekt Subnational B-READY sa riadi najvyššími štandardmi integrity údajov vrátane spoľahlivých procesov zhromažďovania údajov, robustných bezpečnostných opatrení a jasných schvaľovacích protokolov, ktoré sú podrobne opísané v [Príručke a sprievodcovi k štúdii Subnational Business Ready \(B-READY\)](#). Dokumenty sú verejne dostupné na webovej stránke projektu Subnational B-READY. Okrem toho sú v [Metodickej príručke B-READY](#) podrobne opísané ukazovatele B-READY aj systém bodovania. Všetky odchýlky od Metodické príručky B-READY sú podrobne opísané v Príručke a sprievodcovi k štúdii Subnational B-READY. Dokumenty o riadení projektu sa budú aktualizovať a zdokonaľovať v priebehu jeho počiatkových fáz. Základom riadenia B-READY je transparentnosť a opakovateľnosť, preto budú všetky údaje na úrovni jednotlivých miest použité na výpočet skóre verejne dostupné na webovej stránke projektu.

Obrázok 3. Zdroje údajov štúdie Subnational B-READY

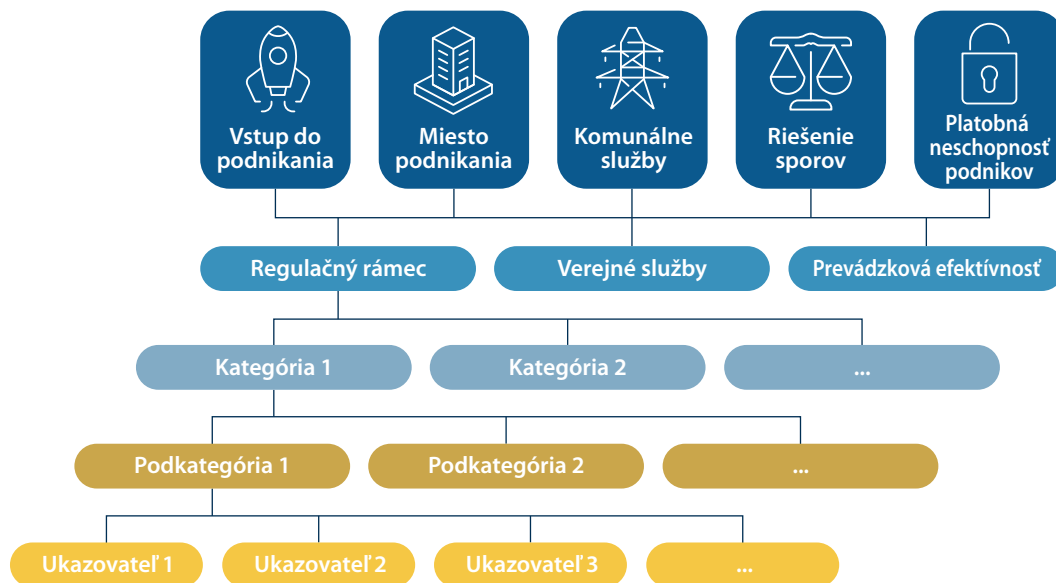
Odborné dotazníky	Podnikové prieskumy
<ul style="list-style-type: none"> Údaje od odborníkov, ktorí sa pravidelne zaoberajú reguláciou oblasti podnikania a súvisiacimi verejnými službami a inštitúciami. Poskytujú najmä informácie <i>de jure</i>, ale aj <i>de facto</i>. Zhromažďovanie údajov prebieha prostredníctvom dotazníkov zameraných na konkrétnu tému, ktoré boli pre jednotlivé dotazníky a mestá zadané trom až piatim odborníkom. Od odborníkov zo súkromného sektora a verejných agentúr. 	<ul style="list-style-type: none"> Zhromažďovanie údajov od vlastníkov alebo manažérov reprezentatívnej vzorky registrovaných firiem. Poskytujú informácie <i>de facto</i>. Zhromažďovanie údajov zakotvené v Prieskume Svetovej banky o podnikoch (rozšírené z 15 na 65 podnikových prieskumov ročne). V rámci každej ekonomiky sa aktualizuje raz za tri roky.

Zdroj: Štúdiá Subnational Business Ready

³ V prípade jedného ukazovateľa v pilieri prevádzkovej efektívnosti v rámci témy komunálne služby sa na rozdiel od globálneho prieskumu B-READY použili údaje z odborných prieskumov, a nie z podnikových prieskumov, a to z dôvodu obmedzení údajov z podnikových prieskumov na regionálnej úrovni.

Obrázok 4. Kaskádový bodovací systém v rámci štúdie Subnational B-READY

Zdroj: Business Ready

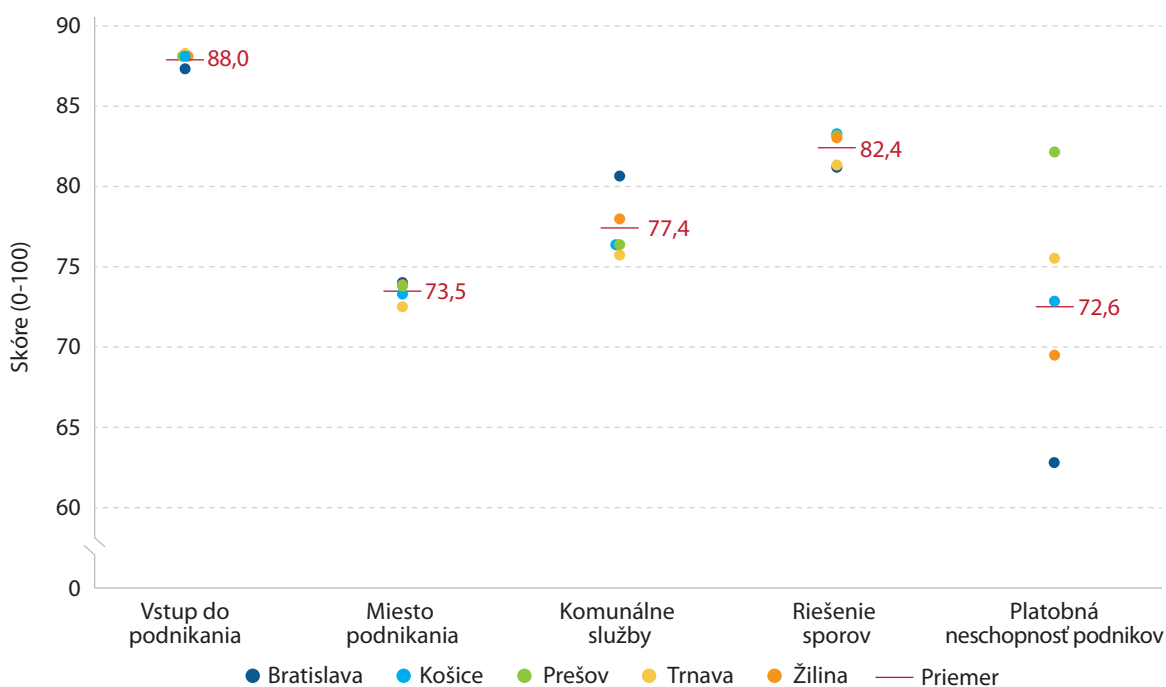
Celkové výsledky

Slovenské mestá dosiahli najvyššie priemerné skóre v témach vstup do podnikania a riešenie sporov: 88,0 a 82,4 zo 100 bodov (obrázok 5). V téme vstup do podnikania sú medzi mestami len malé rozdiely – menej ako jeden bod medzi mestom s najvyšším (Trnava) a najnižším (Bratislava) skóre –, čo naznačuje, že procesy zakladania spoločností sa v meraných mestách vykonávajú s podobnou účinnosťou. Podobne aj skóre v téme riešenie sporov vykazuje nízke rozdiely, pričom Bratislava a Trnava dosiahli v tejto oblasti

skóre tesne nad 81 bodov a ostatné mestá skóre nad 83 bodov.

Väčší priestor na zlepšenie má krajina v témach komunálne služby, miesto podnikania a platobná neschopnosť podnikov s priemernými hodnotami 77,4, 73,5 a 72,6 bodu. Okrem najnižšieho priemerného skóre je oblasť platobnej neschopnosti podnikateľov aj oblasťou, v ktorej je medzi mestami najväčší rozdiel vo výkonnosti. Najlepšie hodnotené mesto

Obrázok 5. Celkové skóre témy podľa mesta

Zdroj: Štúdiá Subnational Business Ready

v tejto téme, Prešov, získalo 82,2 bodu, zatiaľ čo najslabšie hodnotené mesto, Bratislava, získalo 62,8 bodu, čo predstavuje pozoruhodný rozdiel 19,4 bodu na oboch koncoch rozdelenia. Najdôležitejším faktorom, ktorý spôsobuje tieto markantné rozdiely v dosiahnutom skóre, sú náklady na odmeny advokátov v Bratislave v porovnaní s ostatnými slovenskými mestami. Poplatky v hlavnom meste sú v prípade likvidácie⁴ aj reštrukturalizácie⁵ výrazne vyššie.

Z piatich slovenských miest porovnávaných v tejto štúdií žiadne nevyvíkajú vo všetkých meraných oblastiach. Bratislava dosahuje najlepšie výsledky v oblasti miesta podnikania a komunálnych služieb, ale zaostáva v oblasti vstupu do podnikania, riešenia sporov a platobnej neschopnosti podnikov. Aj Trnava patrí medzi dve najúspešnejšie mestá v oblasti vstupu do podnikania a platobnej neschopnosti podnikov, ale má čo zlepšovať vo všetkých troch ostatných témach. Dve porovnávané mestá vo východnom regióne (Košice a Prešov) vedú v oblasti riešenia sporov a platobnej neschopnosti podnikov, ale obe by sa mohli zlepšiť v oblasti komunálnych služieb, najmä pokiaľ ide o čakaciu dobu na nové prípojky. Napríklad zriadenie novej elektrickej prípojky v Žiline, kde je tento proces najrýchlejší, trvá štyri mesiace, zatiaľ čo v Košiciach a Prešove je to až šesť mesiacov. Kým zriadenie novej vodovodnej prípojky na Slovensku môže trvať len 69 dní, ako je to v Bratislave, rovnaký proces v dvoch veľkých mestách vo východnom regióne trvá viac ako dvakrát dlhšie (158 dní).

Žilina má najkonzistentnejšie výsledky vo všetkých témach: napriek tomu, že je jediným mestom, ktoré nevedie v žiadnej oblasti, je zároveň jediným mestom bez najnižšieho alebo druhého najnižšieho skóre v akejkoľvek téme. Rozdielne silné stránky týchto miest, vyjadrené bodovým hodnotením jednotlivých tém, poukazujú na to, že všetky z nich majú ostatným čo ponúknuť a zároveň sa od nich majú aj čo naučiť. Slovenské mestá fungujú na základe rovnakého vnútroštátneho právneho rámca, takže zmeny je možné dosiahnuť aj bez zásadných legislatívnych úprav, väčšinou replikáciou existujúcich miestnych osvedčených postupov.

Vstup do podnikania je v prípade všetkých skúmaných miest najúspešnejšou témou na úrovni mesta. V troch z piatich miest bolo najnižšie skóre zaznamenané v téme

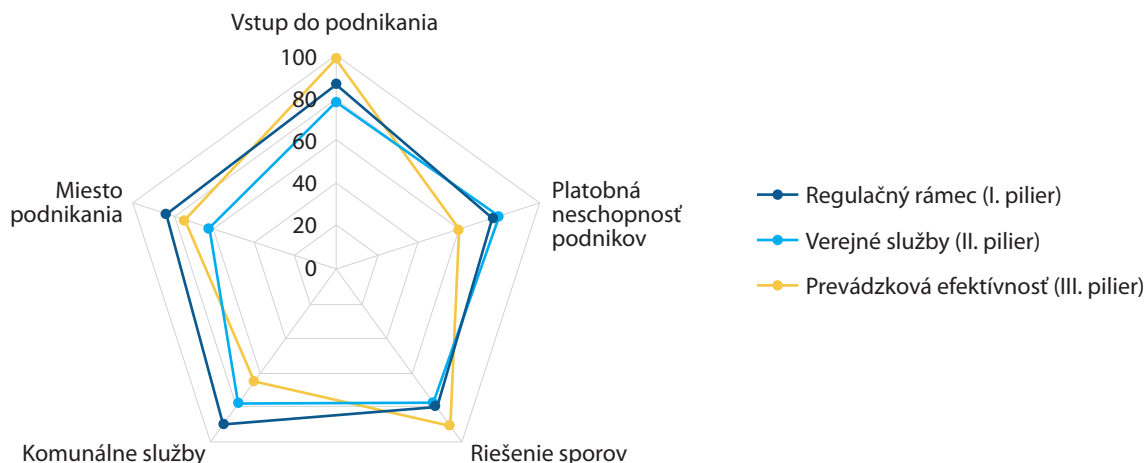
platobná neschopnosť podnikov, pričom najslabšie výsledky dosiahla Bratislava s 62,8 bodu. Táto oblasť trpí výrazným nedostatkom elektronických dražieb a schôdzí veriteľov online z dôvodu nedostatočného technického vybavenia. Okrem toho je veľmi potrebné posilniť predpisy, aby sa zabezpečilo včasné podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu zo strany spoločností pri zistení príznakov platobnej neschopnosti, keďže súčasné sankcie sa zdajú byť nedostatočné na účinné presadzovanie dodržiavania predpisov. Okrem toho sú procesy likvidácie a reštrukturalizácie v mestách, ako je Bratislava a Žilina, v porovnaní so zvyškom krajiny dlhé a nákladné, čo odráža regionálne rozdiely v zložitosti prípadov a pridelovaní súdnych zdrojov a zároveň vysvetľuje rozdiely na nižšej ako národnej úrovni, pozorované v bodovom hodnotení. Iné mestá majú viac priestoru na zlepšenie v téme miesta podnikania. Ide napríklad o Trnavu, ktorá je druhým najpomalším mestom pri získavaní stavebného povolenia a environmentálneho povolenia na výstavbu. Okrem toho, 29 % firiem v západnom regióne (ktorého je Trnava súčasťou) uvádza prístup k pozemku ako prekážku vo svojej činnosti. Ide o najvyšší podiel v rámci skúmaných regiónov.

V rámci piatich meraných tém majú slovenské mestá tendenciu dosahovať dobré výsledky v I. pilieri, ktorý meria regulačný rámec, pričom priemerné skóre piliera je vyše 77 bodov naprieč všetkými témami (obrázok 6). To znamená, že existujúci regulačný rámec je v priemere silný. S výraznou výnimkou témy miesta podnikania sú priemerné výsledky v rámci všetkých tém vysoké aj v II. pilieri, ktorý meria kvalitu a spoľahlivosť poskytovania verejných služieb, s priemerným skóre nad 77 bodov. V oblasti miesta podnikania je priemerné skóre II. piliera 62,4 bodu, pričom priemerný rozdiel medzi I. a II. pilierom je 21,3 bodu, čo signalizuje značný rozdiel medzi kvalitou regulačného rámca a poskytovaním verejných služieb v tejto téme. Slovenská republika by napríklad mohla posilniť verejné služby a zjednodušiť proces vydávania stavebných povolení konsolidáciou povoľovacích konaní pred výstavbou a zavedením elektronického systému vydávania povolení. Okrem toho by mohla zvýšiť efektívnosť a účinnosť svojich povolení v oblasti životného prostredia ďalším vývojom digitálnych nástrojov pre proces udeľovania povolení a úplným prijatím prístupu k environmentálnym povoleniam na základe rizík.

⁴ Likvidácia predstavuje proces zhromažďovania a predaja majetku platobne neschopného dlžníka s cieľom zrušiť spoločnosť a rozdeliť výnosy medzi jej veriteľov. Likvidácia môže zahŕňať čiastočný predaj majetku dlžníka alebo predaj celého alebo väčšiny majetku dlžníka ako nepretržite fungujúceho podniku. Pojem *likvidácia* sa vzťahuje len na formálne súdne konkurzné konanie a nezahŕňa dobrovoľnú likvidáciu spoločnosti.

⁵ Reštrukturalizácia sa vzťahuje na kolektívne konanie, prostredníctvom ktorého sa môže obnoviť finančná prosperita a životaschopnosť podniku dlžníka na základe reorganizačného plánu, aby podnik mohol naďalej fungovať, a to vrátane odpustenia dlhu, stanovenia nového splátkového kalendára na dlh, konverzie dlhu na vlastný kapitál a predaja podniku (alebo jeho časti). Pojem *reštrukturalizácia* sa vzťahuje výlučne na formálne súdne konanie, ktoré je k dispozícii všetkým komerčným dlžníkom. Nezahŕňa schémy vyrovnania a mimosúdne dohody s veriteľmi.

Obrázok 6. Priemerné skóre pilierov podľa témy

Zdroj: Štúdia Subnational Business Ready

Podobný priestor na zlepšenie existuje aj v oblasti komunálnych služieb s rozdielom 12,1 bodu medzi hodnotením v rámci I. a II. piliera: hoci regulačný rámec pre komunálne služby už zahŕňa mnohé z medzinárodne zavedených osvedčených postupov, Slovenská republika by mohla zlepšiť poskytovanie komunálnych služieb zavedením spoločnej databázy sietí viacerých komunálnych služieb spolu s online systémom na koordináciu schvaľovania výkopových povolení. Najväčšie rozdiely v priemernom skóre v rámci jednotlivých tém sú v III. pilieri, ktorý meria efektívnosť regulačných procesov v praxi. Najhoršie priemerné výsledky v III. pilieri sme zaznamenali v témach komunálne služby a platobná neschopnosť podnikov, čo poukazuje na rozdiely medzi kvalitou existujúcich predpisov a ich uplatňovaním.

Slovenské mestá sa riadia jednotným regulačným rámcom a zväčša majú rovnakú úroveň kvality verejných služieb. Spôsob implementácie predpisov a efektívnosť verejných agentúr sa však v rámci krajiny líšia: väčšina rozdielov medzi jednotlivými mestami, ktoré boli identifikované v tejto štúdii, je spôsobená rozdielmi v prevádzkovej efektívnosti regulačných procesov v oblasti podnikania (obrázok 7). Keďže mnohé z aspektov regulácie podnikania analyzovaných v tejto správe sú upravené celoštátnymi právnymi predpismi, v rámci krajiny neexistujú rozdiely na úrovni miest v rámci I. piliera, ktorý meria kvalitu regulácie. V I. pilieri sme najvyššie skóre zaznamenali v téme komunálne služby (89,7 bodu), za ktorou nasleduje téma vstup do podnikania (86,7 bodu). Najväčšie príležitosti na zlepšenie regulačného rámca sú zvýraznené v bodovom hodnotení I. piliera v oblasti platobnej neschopnosti podnikov (77,2

bodu) a v oblasti riešenia sporov (79,4 bodu). V oblasti poskytovania verejných služieb (II. pilier) sú slovenské mestá tiež dobre harmonizované, až na malý rozdiel v oblasti komunálnych služieb, kde najlepšie výsledky dosahujú Bratislava a Žilina, ktoré sú o dva body pred Košicami a Prešovom a o 3,1 bodu pred Trnavou.

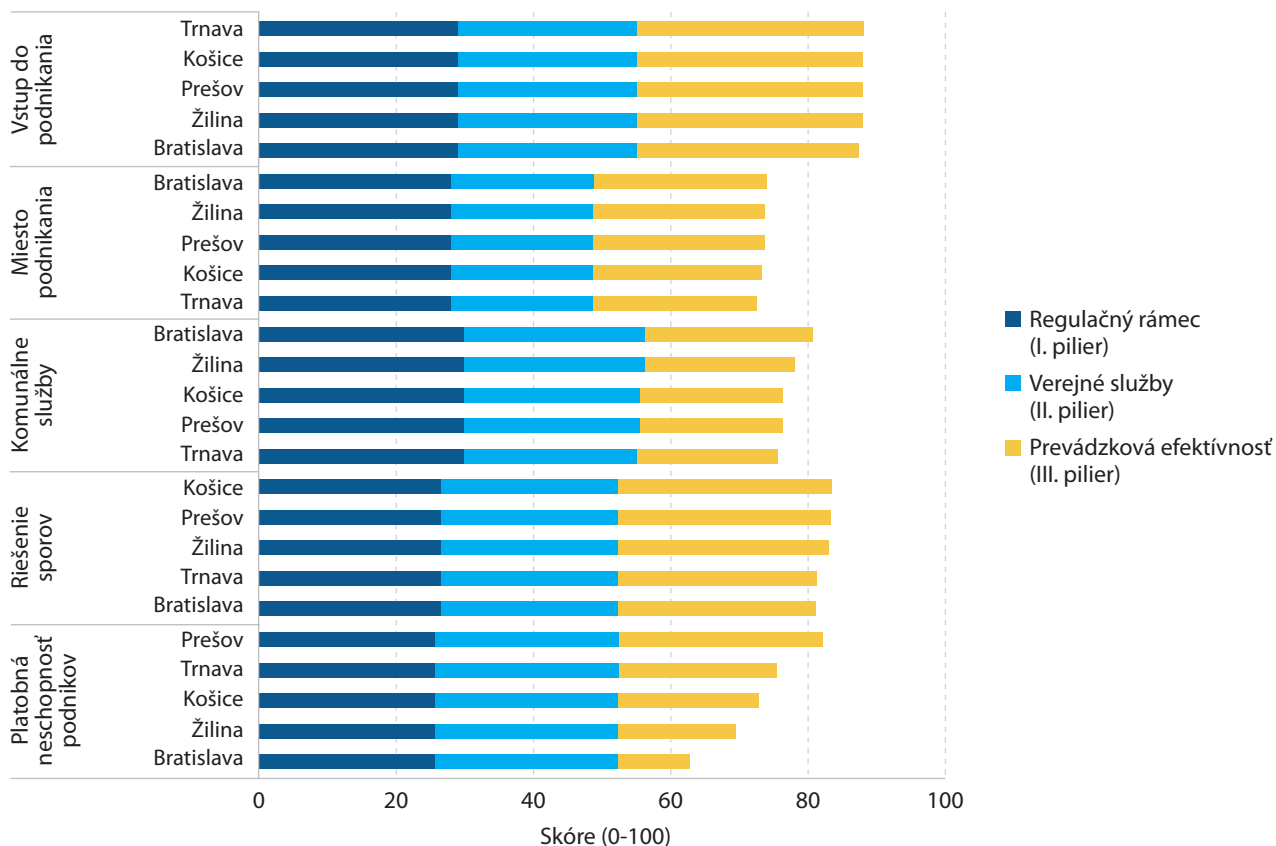
Rozdiely v hodnotení v rámci III. piliera sú najvýraznejšie v prípade platobnej neschopnosti podnikov (obrázok 7). Rozdielne pracovné zaťaženie miestnych súdov je príčinou rozdielnej dĺžky trvania likvidačných konaní v jednotlivých mestách. Likvidačné konanie v Žiline trvá 39 mesiacov, pričom prípadov býva veľa a sú zložité vzhľadom na úlohu mesta ako strategického dopravného uzla a centra automobilového priemyslu. Naopak, Prešov ukončí likvidáciu za 24 mesiacov, pričom ťaží z relatívne nízkeho počtu prípadov. Pracovná sila, ktorá nie je úmerná pracovnému zaťaženiu, znevýhodňuje najvyťaženejšie súdy.

Podobne v téme miesto podnikania sa čas potrebný na získanie stavebného povolenia v praxi pohybuje od 9,5 mesiacov (286 dní) v Prešove po viac ako dvojnásobok v Bratislave (626 dní). Tento rozdiel závisí najmä od času potrebného na získanie územného rozhodnutia a povolenia na investičný projekt od obecných a okresných úradov. Lehota na vydanie územného rozhodnutia nie je stanovená zákonom a dĺžka týchto procesov závisí od pracovného zaťaženia a efektívnosti miestnych orgánov. Čas potrebný na získanie rozhodnutia o tom, či je potrebné posúdenie vplyvov na životné prostredie, sa výrazne líši, od 45 dní v Prešove po 100 dní v Žiline, čo je ovplyvnené administratívnymi kapacitami regiónov a objemom rozvojových aktivít.

Dokonca aj v témach, kde všetky mestá dosahujú dobré výsledky a ktoré sú v rámci celej krajiny relatívne jednotné, existujú pri praktickom uplatňovaní predpisov na nižšej ako národnej úrovni rozdiely. Vezmime si príklad založenia spoločnosti: čas potrebný na registráciu novej spoločnosti

s ručením obmedzeným sa pohybuje od 10,5 dňa v Trnave do 20,5 dňa v Bratislave v závislosti od času, ktorý potrebujú miestne úrady finančnej správy na spracovanie žiadosti o registráciu na daň z príjmov, ako aj na dokončenie registrácie pre DPH.

Obrázok 7. Skóre tém podľa mesta a piliera

Zdroj: Štúdiá Subnational Business Ready

Zistenia z údajov z podnikových prieskumov

Výsledky podnikových prieskumov⁶ Svetovej banky realizovaných v Slovenskej republike v roku 2023 ukazujú, že vrcholoví manažéri podnikov venujú v priemere len 3,5 % svojho času riešeniu regulačných požiadaviek. Na porovnanie, regionálny priemer pre Európu a Strednú Áziu je viac ako dvojnásobne vyšší – 8,5 %. Získanie oprávnení a povolení na podnikanie je výrazne problematickejšie v Bratislave a v západnom regióne, kde ho za hlavné obmedzenie svojej podnikateľskej činnosti označilo 8,2 % firiem, než v strednom a východnom regióne, kde je tento podiel takmer o polovicu nižší (4,4 %). Vo všeobecnosti len 3 % slovenských firiem považujú oprávnenia a povolenia na podnikanie za najväčšiu prekážku podnikateľského prostredia. Za dve hlavné prekážky pre činnosť firiem v podnikateľskom prostredí sú považované daňové sadzby a nedostatok kvalifikovaných pracovníkov – ani jedna z nich nie je zahrnutá v tejto štúdii (obrázok 8).

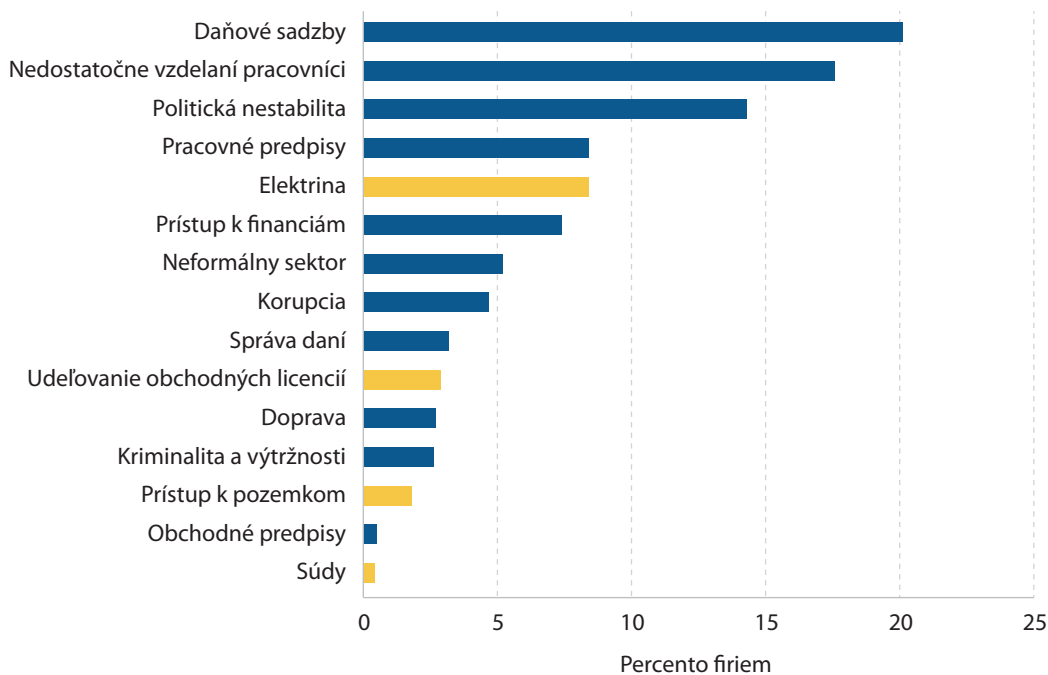
Elektrina sa umiestnila na piatom mieste, pričom 8 % firiem ju považuje za najväčšiu prekážku. Na základe údajov na úrovni firiem zažíva každý rok výpadok elektrickej energie približne 11,3 % firiem v celej krajine, čo je výrazne menej ako priemer v Európe a Strednej Ázii (približne 28 %). Rozdiely medzi regiónmi sú minimálne: 11,1 % v bratislavskom a západnom regióne oproti 11,5 % v strednom a východnom. Priemerné straty spôsobené výpadkami elektrickej energie sú v celej krajine nízke a pohybujú sa od 0,5 % ročného obratu v strednom a východnom regióne po žiadne straty v bratislavskom a západnom regióne.

Hoci sú výpadky elektrickej energie pomerne zriedkavé, približne 14 % veľkých firiem, 9,4 % stredných firiem a

11,6 % malých firiem vlastní alebo má spoločný generátor. Ak sa generátory používajú, vyrábajú v priemere len 10,9 % elektrickej energie. Ešte významnejšie je, že približne 86,2 % veľkých firiem považuje prístup k elektrickej energii za významnú prekážku vo svojom podnikaní. Tento podiel je nižší v prípade stredných (68,2 %) a malých (66,8 %) podnikov, ale stále je výrazne vyšší ako priemer 25,8 % v Európe a Strednej Ázii. Podiel podnikov, ktoré označili prístup k elektrickej energii za významnú prekážku, je najvyšší v strednom a východnom regióne (76,7 %), pričom v Bratislave a západnom regióne tak urobilo menej firiem (61 %) (obrázok 9).

⁶ Viac informácií nájdete na webovej stránke Enterprise Surveys na adrese <https://www.enterprisesurveys.org/>

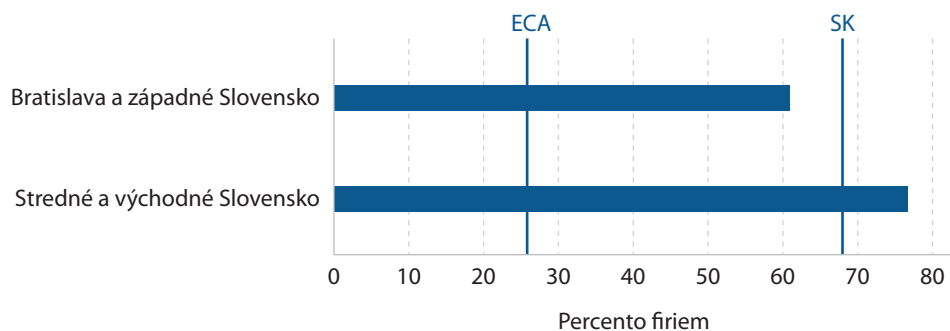
Obrázok 8. Najväčšie prekážky v podnikateľskom prostredí, ktoré firmy uvádzajú

Zdroj: Podnikové prieskumy Svetovej banky 2023

Poznámka: Respondenti mali vybrať najväčšiu prekážku zo zoznamu 15 prekážok. Žlté stĺpce zobrazujú odpovede priamo súvisiace s oblasťami skúmanými v rámci projektu *Subnational Business Ready*.

Obrázok 9. Percento firiem, ktoré označili prístup k elektrickej energii za prekážku, podľa regiónu

Zdroj: Podnikové prieskumy Svetovej banky 2023

Poznámka: Zvislé čiary označujú celoštátne a regionálne priemery v meraniach. SK = Slovenská republika. ECA = Európa a Stredná Ázia.

Vstup do podnikania⁷

V pilieri regulačný rámec dosahuje Slovensko v porovnaní s medzinárodnými osvedčenými postupmi rovnaké výsledky, pokiaľ ide o požiadavky na informácie o spoločnostiach a procesné normy. Krajina tiež prijala nariadenie o zápise údajov o konečnom užívateľovi výhod⁸ s cieľom ďalej zvýšiť finančnú transparentnosť a zodpovednosť. K tomu prispelo aj zriadenie registra konečných užívateľov výhod v roku 2018. Aj keď sa uplatňuje zjednodušená registrácia spoločností, je to do istej miery obmedzené, keďže tento postup je dostupný len po splnení určitých podmienok. Slovenská republika sa tiež riadi medzinárodnými osvedčenými postupmi, pokiaľ ide o obmedzenia vstupu do podnikania. Podnikatelia však musia pri registrácii predložiť výpis z registra trestov alebo čestné vyhlásenie a musia získať všeobecné prevádzkové oprávnenie bez ohľadu na druh podnikania. Okrem toho zákon zachováva požiadavku na splatenie minimálneho základného imania na založenie novej spoločnosti s ručením obmedzeným vo výške 5 000 EUR. Podmienka sa vzťahuje na domácych aj zahraničných podnikateľov.

Dostupné verejné služby pre vstup do podnikania zahŕňajú elektronickú registráciu spoločnosti a používanie digitálnych nástrojov na vedenie firemných záznamov. Databázy informácií o spoločnostiach a konečných užívateľoch výhod sú plne elektronické, centralizované a pokrývajú všetky typy spoločností a prevádzok. Spoločnostiam sa pridružuje jedinečné identifikačné číslo organizácie, ktoré

používajú hlavné agentúry verejného sektora. Hoci si tieto agentúry vymieňajú informácie, aktualizácia informácií o spoločnostiach ešte nie je plne automatizovaná. Podobne je na Slovensku k dispozícii elektronický podpis a autentifikácia, ale plne automatizovaný proces overovania dokladov totožnosti zatiaľ neexistuje.

Na oficiálnych webových stránkach Slovenskej republiky sú dostupné podrobné informácie o dokumentoch potrebných na založenie nového podniku, súvisiacich poplatkoch, štandardoch služieb a verejných programoch na podporu malých a stredných podnikov. Elektronický prístup k záznamom spoločnosti je tiež verejne dostupný. Informácie o požiadavkách na povolenia v oblasti životného prostredia pre nízkorizikové podniky a programy na pomoc malým a stredným podnikom pod ženským vedením však nie sú verejne dostupné. Štatistiky o novo založených spoločnostiach sa zverejňujú online, ale neobsahujú údaje o počte spoločností založených podnikateľkami.

Čas potrebný na registráciu novej spoločnosti s ručením obmedzeným v Slovenskej republike sa pohybuje od 10,5 dňa v Trnave do 20,5 dňa v Bratislave (obrázok 10). Vo všetkých mestách sú náklady na založenie 150 EUR a predstavujú 1 % príjmu na osobu.⁹ Vo fáze pred založením spoločnosti majú podnikatelia online prístup do obchodného registra, čo im zjednodušuje kontrolu názvu. V tejto fáze sa od podnikateľov vyžaduje aj notárske overenie stanov.

⁷ Viac informácií o tejto téme, kontexte konkrétnej krajiny a podrobné posúdenie údajov nájdete v časti 2 „Podrobné informácie o vstupe do podnikania“.

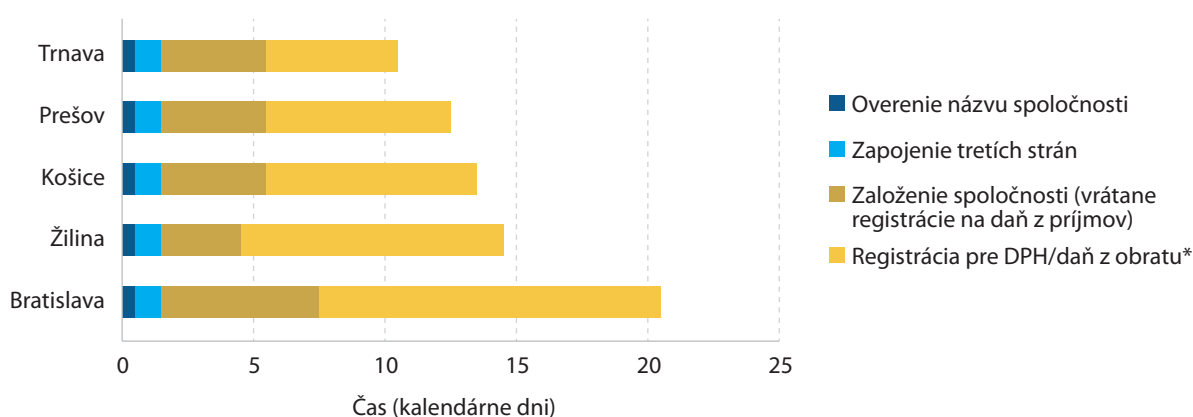
⁸ Za konečného užívateľa výhod sa považuje fyzická osoba, ktorá v konečnom dôsledku vlastní alebo kontroluje spoločnosť, a to aj v prípade, že vlastnícke právo k majetku je vedené pod iným menom (t. j. vlastníctvo alebo kontrola sa vykonáva prostredníctvom vlastníckeho retazca alebo inými spôsobmi kontroly, ako je priame vlastníctvo akcií).

⁹ Hrubý národný dôchodok (HND) na obyvateľa Slovenskej republiky v roku 2021 je 17 451 EUR.

Obrázok 10. Čas potrebný na registráciu novej spoločnosti s ručením obmedzeným podľa mesta

Zdroj: Subnational Business Ready.

*Prebieha súčasne s otvorením bankového účtu, registráciou zamestnancov a registráciou v sociálnej poisťovni.

Reforma z roku 2018 pomohla zefektívniť predregistračnú fázu tým, že zrušila povinnosť podnikateľov získať súhlas správcu dane pred založením novej spoločnosti.

Registráciu spoločnosti je možné vykonať na jednotnom kontaktnom mieste (JKM). Podnikatelia sa tu môžu zaregistrovať do obchodného registra, registrovať sa na daň z príjmov a získať živnostenské oprávnenie. Žiadosť o registráciu na daň z príjmov však spracúva osobitne miestny daňový úrad, ktorý výsledok žiadosti oznamuje samostatne. To čiastočne vysvetľuje rozdiel v časovej náročnosti medzi jednotlivými mestami, keďže tento proces môže trvať od troch dní v Žiline až po šesť dní v Bratislave. V roku 2023 bol formulár na registráciu na daň z príjmov nahradený priamym zasielaním údajov o novoregistrovaných spoločnostiach z obchodného registra finančnej správe. Tým sa čas potrebný na dokončenie registrácie na daň z príjmov v porovnaní s rokom 2022 v závislosti od mesta skrátil o dva až tri dni.

Vo fáze po založení spoločnosti musia podnikatelia dokončiť registráciu pre DPH, otvoriť si bankový účet a dokončiť registráciu zamestnávateľa a registráciu v sociálnej poisťovni. Ďalšie rozdiely v potrebnom čase medzi jednotlivými mestami sa vysvetľujú tým, ako dlho trvá miestnym úradom finančnej správy dokončiť registráciu pre DPH. Tento proces trvá od piatich dní v Trnave do 13 dní v Bratislave. Časové rozdiely sú spôsobené pracovným zaťažením jednotlivých miestnych úradov. Tento krok je zároveň najdlhším krokom v procese vstupu do podnikania, pretože

finančná správa pred schválením registrácie pre DPH vykonáva analýzu rizík.

V tabuľke 2 je uvedený podrobný prehľad výkonnosti slovenských miest v téme vstup do podnikania podľa pilierov, kategórií a podkategórií. Stĺpec „Prepočítané body“ udáva celkový maximálny počet bodov, ktoré môže mesto získať v každej z meraných oblastí. Napríklad v rámci I. piliera (Kvalita predpisov týkajúcich sa vstupu do podnikania), kategórie 1.1 (informačné a procesné normy), podkategórie 1.1.3 (dostupnosť zjednodušenej registrácie) získali mestá 6,7 bodu (z možných 10 bodov) z dôvodu obmedzenej dostupnosti zjednodušenej registrácie. Naopak, všetky mestá získali maximálny počet bodov v iných podkategóriách, ako napríklad požiadavky na podávanie informácií o spoločnosti (15 bodov z 15) a hodnotenie rizík pre prevádzkové a environmentálne licencie¹⁰ (10 bodov z 10).

¹⁰ Prístup k udeľovaniu oprávnení pre podnikanie a environmentálnych licencií založený na riziku prioritizuje zdroje a dohľad na základe úrovne rizika spojeného s konkrétnymi podnikateľskými činnosťami alebo sektormi.

Tabuľka 2. Skóre v téme vstup do podnikania

	Počet ukazovateľov	Prepočítané body	Bratislava	Košice	Prešov	Trnava	Žilina
I. pilier – Kvalita predpisov týkajúcich sa vstupu do podnikania							
1.1	Informačné a procesné normy	18	50	46,7	46,7	46,7	46,7
1.1.1	Požiadavky na podávanie informácií o spoločnosti	7	15	15,0	15,0	15,0	15,0
1.1.2	Požiadavky na podávanie informácií o konečných užívateľoch výhod	6	15	15,0	15,0	15,0	15,0
1.1.3	Dostupnosť zjednodušenej registrácie	3	10	6,7	6,7	6,7	6,7
1.1.4	Posudzovanie prevádzkových a environmentálnych licencií na základe rizík	2	10	10,0	10,0	10,0	10,0
1.2	Obmedzenia pri registrácii podniku	19	50	40,0	40,0	40,0	40,0
1.2.1	Domáce firmy	9	25	17,5	17,5	17,5	17,5
1.2.2	Zahraničné firmy	10	25	22,5	22,5	22,5	22,5
	Celkom	37	100	86,7	86,7	86,7	86,7
II. pilier – Digitálne verejné služby a transparentnosť informácií v oblasti vstupu do podnikania							
2.1	Digitálne služby	11	40	35,0	35,0	35,0	35,0
2.1.1	Proces zakladania podniku	6	20	20,0	20,0	20,0	20,0
2.1.2	Ukladanie informácií o spoločnosti a konečných užívateľoch výhod	3	10	10,0	10,0	10,0	10,0
2.1.3	Overenie totožnosti	2	10	5,0	5,0	5,0	5,0
2.2	Interoperabilita služieb	4	20	15,0	15,0	15,0	15,0
2.2.1	Výmena informácií o spoločnosti	2	10	5,0	5,0	5,0	5,0
2.2.2	Jedinečné identifikačné číslo podniku	2	10	10,0	10,0	10,0	10,0
2.3	Transparentnosť informácií online	9	40	28,5	28,5	28,5	28,5
2.3.1	Založenie podniku (vrátane dimenzií rodu a životného prostredia)	5	20	14,0	14,0	14,0	14,0
2.3.2	Dostupnosť všeobecných informácií o spoločnosti	2	10	9,5	9,5	9,5	9,5
2.3.3	Všeobecné štatistiky o novoregistrovaných podnikoch a štatistiky rozdelené podľa pohlavia	2	10	5,0	5,0	5,0	5,0
	Celkom	24	100	78,5	78,5	78,5	78,5
III. pilier – Prevádzková efektívnosť v oblasti vstupu do podnikania							
3.1	Domáce firmy	2	100	97,0	99,0	99,0	99,0
3.1.1	Celkový čas na registráciu novej domácej firmy	1	50	47,0	49,0	49,0	49,0
3.1.2	Celkové náklady na registráciu novej domácej firmy	1	50	50,0	50,0	50,0	50,0
	Celkom	2	100	97,0	99,0	99,0	99,0

Zdroj: Štúdia Subnational Business Ready

Poznámka: Uvedené jednotlivé skóre boli zaokrúhlené, preto sa súčet jednotlivých skóre nemusí rovnať celkovému súčtu.

Miesto podnikania

Stavebné povolenie¹¹

Stavebné predpisy sú komplexné, štandardizované a platné pre všetky stavby. Právny rámec obsahuje jasné ustanovenia alebo usmernenia týkajúce sa bezpečnostných noriem. Uplatňuje sa regulácia stavebných materiálov, ktoré predstavujú zdravotné riziká. Zoznam regulovaných materiálov je dostupný v právnom rámci. Zodpovednosť za konštrukčné chyby je definovaná zákonom a odborníci vykonávajúci technický dozor musia mať osobitnú kvalifikáciu. Okrem toho možno proti rozhodnutiam o stavebnom povolení podať odvolanie na orgán, ktorý ich vydal. Rámcu by však prospelo, ak by sa počas výstavby nariadili postupné alebo na riziku založené kontroly konštrukčnej bezpečnosti. Okrem toho by mohli byť certifikovaní inžinieri alebo architekti, či už z verejných agentúr, alebo súkromných externých firiem, právne zodpovední za zabezpečenie súladu stavebných projektov so stavebnými predpismi.

Normy energetických predpisov v Slovenskej republike spĺňajú najlepšie medzinárodné postupy, pričom minimálne normy energetickej účinnosti sú stanovené zákonom. Pri podávaní žiadosti o stavebné povolenie je potrebné preukázať súlad s týmito normami. Existujú aj stimuly na podporu ekologických stavebných noriem.

Územné predpisy a predpisy týkajúce sa využívania územia v Slovenskej republike sú komplexné vrátane požiadaviek na služby základnej infraštruktúry, ako je voda, elektri-

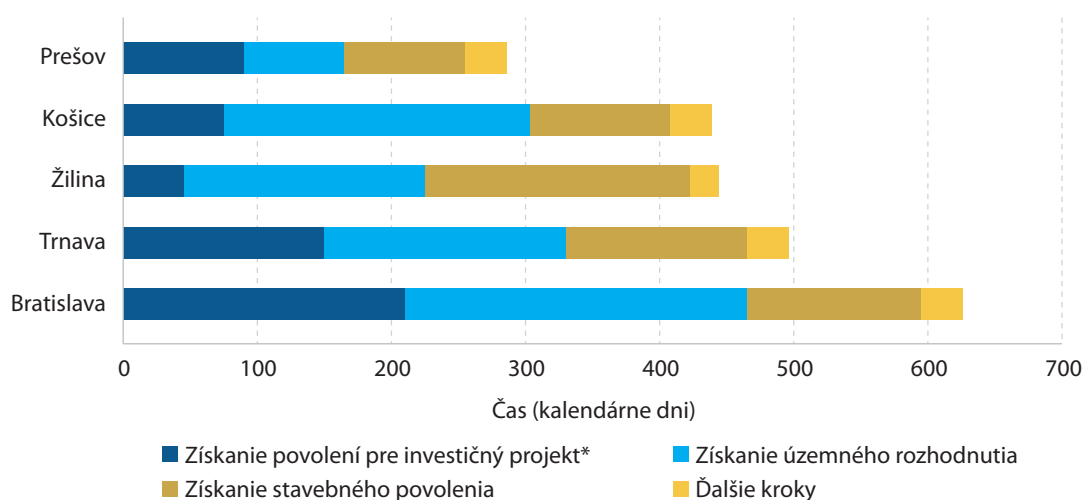
na a kanalizácia. Na mapách sú vyznačené plochy určené na rôzne spôsoby využitia, napríklad na obytné, komerčné, poľnohospodárske a verejné/inštitucionálne účely. Na mapách rizík sú vyznačené zóny, v ktorých je výstavba zakázaná z dôvodu nebezpečenstva prírodných katastrof alebo z dôvodu ochrany zdrojov.

V súčasnosti neexistuje žiadny online systém na vydávanie stavebných povolení ani na podávanie odvolaní týkajúcich sa stavebných povolení, čo má za následok nízke celkové skóre v oblasti digitálnych verejných služieb a transparentnosti informácií v celej krajine. Cieľom nového stavebného zákona („Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024“) je zjednodušiť procesy územného plánovania, zaviesť informačný systém územného plánovania a výstavby a zjednotiť štruktúru územného plánu. Cieľom je tiež úplná digitalizácia povoľovania stavieb na Slovensku do roku 2032.

Čas potrebný na získanie stavebného povolenia v Slovenskej republike sa v jednotlivých mestách výrazne líši. Najrýchlejší je tento proces v Prešove, kde ho možno ukončiť za 286 dní, zatiaľ čo v Bratislave trvá až 626 dní (obrázok 11). Tieto odchýlky sú spôsobené najmä časom potrebným na získanie územného rozhodnutia a súhlasov na investičný projekt od obecných a okresných úradov. Získanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia je zvyčajne časovo najnáročnejšou časťou procesu povoľovania stavieb, pričom predstavuje približne 69 % celkového času potrebného na tento proces. Na vydanie územného rozhodnutia nie je stanovená žiadna zákonná lehota a

¹¹ Viac informácií o tejto téme, kontexte konkrétnej krajiny a podrobnom hodnotení údajov nájdete v časti 3.1 „Podrobné informácie o umiestnení stavby – stavebné povolenia“.

Obrázok 11. Čas potrebný na získanie stavebného povolenia podľa mesta a etapy

Zdroj: Štúdia Subnational Business Ready

*Počas tohto obdobia sa získavajú povolenia od obce a špecializovaných orgánov (životného prostredia, požiarnej bezpečnosti, zdravotníctva a hygieny) a súhlasy od poskytovateľov inžinierskych sietí.

dĺžka procesu závisí od pracovného zaťaženia stavebného úradu a výkonnosti zamestnancov.

Náklady na získanie stavebného povolenia sú relatívne vyrovnané a dosahujú v priemere 5 201 EUR, čo predstavuje približne 29,81 % príjmu na osobu.¹² Náklady sa pohybujú od 5 183 EUR v Trnave do 5 235 EUR v Bratislave, pričom mierne rozdiely sú spôsobené poplatkami, ktoré si účtujú dodávatelia vody a elektriny za súhlas s projektom a technické podmienky. Náklady na kolaudáciu sú v jednotlivých mestách jednotné: 2 380 EUR. Získanie kolaudačného rozhodnutia trvá 83 až 90 dní v závislosti od toho, ako rýchlo strany zapojené do záverečnej kontroly vydajú povolenia a doručia ich stavebnému úradu. Čas, ktorý stavebný úrad potrebuje na vypracovanie všetkých povolení a vydanie konečného rozhodnutia, má tiež vplyv na potrebný čas.

Povolenia v oblasti životného prostredia¹³

Predpisy týkajúce sa procesu udeľovania povolení v oblasti životného prostredia, dostupnosť digitálnych verejných služieb a transparentnosť informácií sú v piatich porovnávaných mestách v Slovenskej republike konzistentné.

Vnútroštátne predpisy v oblasti životného prostredia sa pravidelne aktualizujú, aby zahŕňali najnovšie environmentálne a technologické pokroky v stavebníctve. Za nedodržanie predpisov sa ukladajú sankcie alebo pokuty a environmentálne riziká sú jasne definované v právnom rámci.

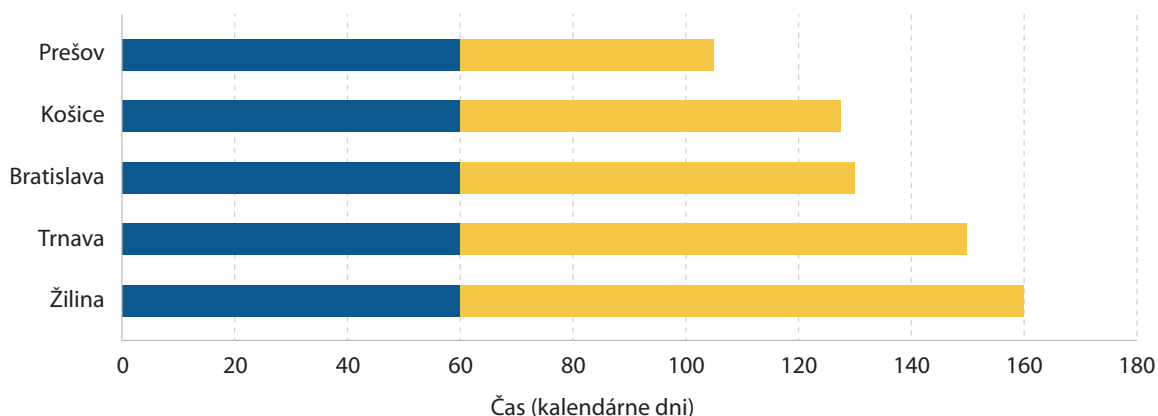
Povolenia na výstavbu spojené s oblasťou životného prostredia sa riadia zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktorý stanovuje, že na posudzovanie vplyvov na životné prostredie by sa mali využívať kvalifikovaní odborníci. Definuje tiež osobitné kritériá na začatie posudzovania. Právny rámec však nedefinuje činnosti a prístupy, ktoré uľahčujú účasť zainteresovaných strán na rozhodovacom procese (napríklad prieskumy a ankety na získanie vstupov a spätnej väzby od zainteresovaných strán, školenia, zdroje a technická pomoc stranám, ktorých sa projekt týka). Regulačný rámec síce umožňuje podať odvolanie proti povoleniam v oblasti životného prostredia na orgán, ktorý ich vydal, ale v súvislosti s procesom vydávania environmentálnych povolení nie sú stanovené žiadne mimosúdne mechanizmy na riešenie sporov medzi orgánom verejnej správy a žiadateľom.

Verejné služby v oblasti environmentálnych povolení sú na Slovensku jednotné a snahy o digitalizáciu tohto procesu sa postupne zlepšujú. Dostupnosť online služieb je obme-

¹² HND na obyvateľa Slovenskej republiky v roku 2021 je 17 451 EUR.

¹³ Viac informácií o tejto téme, kontexte konkrétnej krajiny a podrobnom hodnotení údajov nájdete v časti 3.2 „Podrobné informácie o umiestnení stavby – Povolenia v oblasti životného prostredia“.

Obrázok 12. Čas potrebný na získanie environmentálnych povolení na výstavbu podľa mesta a etapy

- Predloženie zámeru okresnému úradu/Najatie odborníka na životné prostredie a príprava dokumentácie týkajúcej sa životného prostredia
- Predloženie predbežnej environmentálnej štúdie a získanie rozhodnutia, ktoré obsahuje úroveň hodnotenia v oblasti životného prostredia

Zdroj: Štúdia Subnational Business Ready

dzená. Neexistujú žiadne automaticky generované kontrolné zoznamy, ktoré by pomohli zabezpečiť, aby žiadatelia podávali úplné a presné žiadosti, žiadne možnosti online platieb v rámci platformy a žiadne online prostriedky na podávanie námietok. Existujúca elektronická platforma však umožňuje online komunikáciu, odosielanie oznámení a podania. Informácie týkajúce sa povolení v oblasti životného prostredia sú transparentné vrátane požiadaviek na získanie environmentálneho povolenia pre stavebné projekty a aktuálneho sadzovníka poplatkov za získanie povolení v oblasti životného prostredia v elektronickej podobe.

Efektívnosť procesu vydávania environmentálnych povolení sa na Slovensku líši v závislosti od mesta. Čas potrebný na dokončenie procesu sa pohybuje od 105 do 160 dní (obrázok 12). Úvodná fáza a fáza prípravy dokumentácie sú vo všetkých mestách jednotne ukončené do 60 dní. Čas na získanie rozhodnutia o tom, či je potrebné posúdenie vplyvov na životné prostredie, sa však výrazne líši, od 45 dní v Prešove po 100 dní v Žiline, čo je ovplyvnené administratívnymi kapacitami regiónov a objemom rozvojových aktivít. Napriek týmto rozdielom zostávajú náklady na získanie povolenia v oblasti životného prostredia na rovnakej úrovni, 7 000 EUR, čo predstavuje približne 40,11 % príjmu na osobu.

Prevod nehnuteľnosti¹⁴

Regulačný rámec pre prevod nehnuteľností v krajine obsahuje mnoho osvedčených postupov, pokiaľ ide o normy týkajúce sa prevodu nehnuteľností, ako napríklad voľný prístup k informáciám o vlastníckych právach a katastrálnym mapám a existencia katastrálneho úradu. Overovanie zákonnosti dokumentov o majetkových transakciách je povinné zo zákona, pričom elektronické a papierové dokumenty majú rovnakú právnu silu. Podobne je potrebný zápis do katastra nehnuteľností,¹⁵ aby bolo možné treťou stranou odporovať vlastnícke právo. V prípade transakcie s nehnuteľnosťou je však potrebné overiť len totožnosť kupujúceho, nie totožnosť oboch strán, ako je tomu v osvedčených medzinárodných postupoch. Domáce firmy na Slovensku nečelia žiadnym obmedzeniam v oblasti prenájmu alebo vlastníctva nehnuteľností, zatiaľ čo zahraničné firmy čelia obmedzeniam len v oblasti vlastníctva poľnohospodárskej pôdy. V zákone sa tiež ustanovujú mechanizmy alternatívneho riešenia sporov (ADR) medzi súkromnými stranami v súvislosti s registrovanými vlastníckymi právami prostredníctvom mediácie a zmierovacieho konania. Rozhodcovské konanie však neexistuje a v systéme pozemkového práva chýbajú aj právne ustanovenia o zabezpečení práv, keďže v súčasnosti neexistuje me-

¹⁴ Viac informácií o tejto téme, kontexte konkrétnej krajiny a podrobnom hodnotení údajov nájdete v časti 3.3 „Podrobné informácie o umiestnení stavby – Prevod nehnuteľnosti“.

¹⁵ Kataster nehnuteľností je oficiálny verejný zoznam, ktorý dokumentuje a uchováva informácie o vlastníctve pozemkov prostredníctvom zápisu vlastníckych práv (práv k pozemkom) alebo listín (dokumentov týkajúcich sa zmien v právnom stave pozemkov).

chanizmus mimosúdneho odškodnenia za chyby v katastri nehnuteľností.

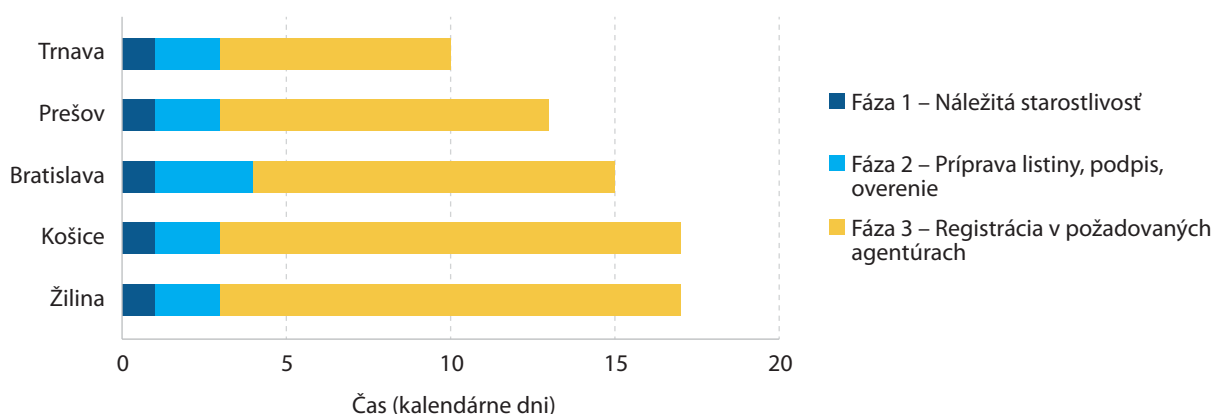
Všetkých päť miest v Slovenskej republike má podobné črty, pokiaľ ide o kvalitu verejných služieb pri prevode nehnuteľností a s tým súvisiacu transparentnosť informácií. Je prístupných niekoľko digitálnych verejných služieb určených na prevod nehnuteľností, ako napríklad elektronické platformy pre kontrolu náležitej starostlivosti a kontrolu vecných bremien, ako aj online mechanizmy na podávanie sťažností na kataster. Neexistuje však žiadna dostupná elektronická platforma na zápis majetku. Napriek tomu sú všetky nehnuteľnosti v krajine zaregistrované a zmapované. Keďže jeden orgán plní funkcie registra nehnuteľností aj katastra nehnuteľností, používa jednotné identifikačné číslo pre nehnuteľnosti a jednotnú databázu právnych a geopriestorových informácií. Je však ešte potrebné, aby došlo k interoperabilite s inými orgánmi. Zoznam požiadaviek na prevody nehnuteľností, štandardy služieb a sadzobníky poplatkov sú k dispozícii online na webovej stránke katastra nehnuteľností. Na týchto webových stránkach sa však nezverejňujú štatistiky o počte a druhoch transakcií týkajúcich sa nehnuteľností ani o pozemkových sporoch a čase potrebnom na ich vyriešenie. Podobne nie sú k dispozícii údaje o vlastníctve nehnuteľností rozdelené podľa pohlavia.

Funkcie registra nehnuteľností aj katastra spadajú pod jednu inštitúciu – Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky. Od roku 2018 sa realizujú reformy zamerané na

zlepšenie a rozšírenie digitálnych služieb ponúkaných slovenským občanom a firmám. Predovšetkým v roku 2022 bola spustená elektronická platforma, ktorá ponúka nové funkcie vrátane rozšíreného prístupu k údajom katastra nehnuteľností a možnosti pokročilejších elektronických podaní na kataster. Vďaka týmto pokračujúcim reformám je možné všetky kroky pri registrácii prevodu nehnuteľností na Slovensku vykonať online, čím sa tento proces stáva jednoduchým, priamym a jednotným v celej krajine.

Čas potrebný na prevod nehnuteľnosti v slovenských mestách sa pohybuje od 10 dní v Trnave do 17 dní v Košiciach a Žiline (obrázok 13). Časový rozdiel je spôsobený najmä zápisom listu vlastníctva v katastri nehnuteľností. Hoci všetky katastre dodržiavajú zákonnú lehotu 15 dní, v Trnave trvá katastrálnemu úradu rozhodnutie o návrhu na zápis len týždeň, ale v Košiciach a Žiline je to dvakrát dlhšie. Náklady na registráciu prevodu nehnuteľnosti sú rovnaké v celej krajine a predstavujú 883 EUR, alebo 0,05 % hodnoty nehnuteľnosti.¹⁶ Tieto náklady sa skladajú z registračného poplatku a súdnych poplatkov. Registračný poplatok sa líši v závislosti od možnosti, ktorú žiadateľ požaduje: 266 EUR za zrýchlený zápis (15 dní) a 66 EUR za štandardný zápis (30 dní). Každý z týchto poplatkov možno uhradiť elektronicky. Poplatky za elektronickú žiadosť (133 EUR a 33 EUR) sú o polovicu nižšie ako poplatky za papierovú žiadosť, aby sa motivovalo k využívaniu digitálnych služieb. Okrem toho podnikatelia, ktorí sa rozhodnú obrátiť na odborníkov, zaplatia približne 750 EUR na súdnych poplatkoch, ktoré zahŕňajú notársky poplatok za overenie podpisu (2,87 EUR).

Obrázok 13. Čas potrebný na zápis prevodu nehnuteľnosti podľa mesta a etapy

Zdroj: Štúdia Subnational Business Ready

¹⁶ V prípade nehnuteľnosti s hodnotou 1 745 100 EUR, čo sa rovná 100-násobku HND na obyvateľa v roku 2021. HND na obyvateľa Slovenskej republiky v roku 2021 je 17 451 EUR.

Tabuľka 3 poskytuje podrobný prehľad výkonnosti slovenských miest v téme miesta podnikania podľa pilierov, kategórií a podkategórií. Táto téma zahŕňa tri dielčie témy: prevod majetku, stavebné povolenia a environmentálne povolenia, podrobne opísané nižšie. Stĺpec „Prepočítané body“ udáva celkový maximálny počet bodov, ktoré môže mesto získať v každej z meraných oblastí. Napríklad v rámci I. piliera (Kvalita predpisov týkajúcich sa miesta podnikania), kategórie 1.1 (Prevod nehnuteľností a správa pozemkov), podkategórie 1.1.2 (Mechanizmus riešenia sporov o pozemky) žiadne z miest nezískalo celkový možný maximálny počet 15 bodov. Naopak, v podkategóriách 1.1.1 (Normy prevodu nehnuteľností) a 1.1.3 (Systém správy pozemkov) získali všetky mestá maximálny počet bodov – 15 z 15, resp. 10 z 10. Najväčšia variabilita medzi jednotlivými mestami je pozorovaná v rámci III. piliera.

nia), kategórie 1.1 (Prevod nehnuteľností a správa pozemkov), podkategórie 1.1.2 (Mechanizmus riešenia sporov o pozemky) žiadne z miest nezískalo celkový možný maximálny počet 15 bodov. Naopak, v podkategóriách 1.1.1 (Normy prevodu nehnuteľností) a 1.1.3 (Systém správy pozemkov) získali všetky mestá maximálny počet bodov – 15 z 15, resp. 10 z 10. Najväčšia variabilita medzi jednotlivými mestami je pozorovaná v rámci III. piliera.

Tabuľka 3. Skóre v téme miesto podnikania

	Počet ukazovateľov	Prepočítané body	Bratislava	Košice	Prešov	Trnava	Žilina
I. pilier – Kvalita predpisov týkajúcich sa miesta podnikania							
1.1	Prevod majetku a správa pozemkov	11	40	28,8	28,8	28,8	28,8
1.1.1	Normy prevodu nehnuteľností	4	15	11,3	11,3	11,3	11,3
1.1.2	Mechanizmus riešenia sporov o pozemky	4	15	7,5	7,5	7,5	7,5
1.1.3	Systém správy pozemkov	3	10	10,0	10,0	10,0	10,0
1.2	Stavebníctvo, územné plánovanie a využívanie pozemkov	20	40	36,5	36,5	36,5	36,5
1.2.1	Stavebné normy	11	15	11,5	11,5	11,5	11,5
1.2.2	Stavebné energetické normy	4	15	15,0	15,0	15,0	15,0
1.2.3	Územné plánovanie a predpisy o využívaní pozemkov	5	10	10,0	10,0	10,0	10,0
1.3	Obmedzenia týkajúce sa vlastníctva a prenájmu nehnuteľností	19	10	9,5	9,5	9,5	9,5
1.3.1	Domáce firmy – vlastníctvo	4	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
1.3.2	Domáce firmy – prenájom	5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
1.3.3	Zahraničné firmy – vlastníctvo	5	2,5	2,0	2,0	2,0	2,0
1.3.4	Zahraničné firmy – prenájom	5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
1.4	Environmentálne povolenia	12	10	8,9	8,9	8,9	8,9
1.4.1	Environmentálne povolenia na výstavbu	10	5	4,8	4,8	4,8	4,8
1.4.2	Mechanizmy riešenia sporov týkajúcich sa environmentálnych povolení súvisiacich so stavbou	2	5	4,2	4,2	4,2	4,2
	Celkom	62	100	83,6	83,6	83,6	83,6
II. pilier – Kvalita verejných služieb a transparentnosť informácií v oblasti miesta podnikania							
2.1	Dostupnosť a spoľahlivosť digitálnych služieb	21	40	23,1	23,1	23,1	23,1
2.1.1	Prevod nehnuteľností – digitálne verejné služby	6	8	6,3	6,3	6,3	6,3
2.1.2	Prevod nehnuteľností – digitálny systém správy pozemkov a identifikácie	5	8	6,4	6,4	6,4	6,4
2.1.3	Prevod nehnuteľností – Pôsobnosť katastra nehnuteľností a agentúry pre mapovanie	4	8	8,0	8,0	8,0	8,0
2.1.4	Stavebné povolenia – digitálne verejné služby	4	8	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.5	Environmentálne povolenia – digitálne verejné služby	2	8	2,4	2,4	2,4	2,4
2.2	Interoperabilita služieb	6	20	12,5	12,5	12,5	12,5
2.2.1	Interoperabilita služieb pre prevod nehnuteľností	4	10	7,5	7,5	7,5	7,5
2.2.2	Interoperabilita služieb pre stavebné povolenia	2	10	5,0	5,0	5,0	5,0

Tabuľka 3. Skóre v téme miesto podnikania

		Počet ukazovateľov	Prepočítané body	Bratislava	Košice	Prešov	Trnava	Žilina
2.3	Transparentnosť informácií	19	40	26,7	26,7	26,7	26,7	26,7
2.3.1	Nehnutelný majetok (vrátane dimenzie rodu)	9	20	11,1	11,1	11,1	11,1	11,1
2.3.2	Stavebníctvo, územné plánovanie a využívanie pozemkov	8	15	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6
2.3.3	Environmentálne povolenia	2	5	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
	Celkom	46	100	62,4	62,4	62,4	62,4	62,4
III. pilier III – Prevádzková efektívnosť v oblasti zriadenia miesta podnikania								
3.1	Prevod majetku a správa pozemkov	3	40	36,5	34,4	34,5	32,3	36,3
3.1.1	Hlavné prekážky prístupu k pozemkom	1	13,3	10,0	8,0	8,0	5,7	9,9
3.1.2	Čas na zabezpečenie prevodu nehnuteľnosti	1	13,3	13,2	13,1	13,2	13,2	13,1
3.1.3	Náklady na prevod nehnuteľnosti	1	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3
3.2	Stavebné povolenia	2	40	19,8	19,8	21,0	19,8	19,8
3.2.1	Čas na získanie stavebného povolenia	1	20	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0
3.2.2	Náklady na získanie stavebného povolenia	1	20	19,8	19,8	19,8	19,8	19,8
3.3	Environmentálne povolenia	2	20	19,6	19,6	19,7	19,4	19,3
3.3.1	Čas na získanie environmentálneho povolenia	1	10	9,7	9,7	9,8	9,5	9,4
3.3.2	Náklady na získanie environmentálneho povolenia	1	10	9,9	9,9	9,9	9,9	9,9
	Celkom	7	100	75,9	73,8	75,2	71,5	75,4

Zdroj: Štúdia Subnational Business Ready

Poznámka: Uvedené jednotlivé skóre boli zaokrúhlené, preto sa súčet jednotlivých skóre nemusí rovnať celkovému súčtu.

Komunálne služby

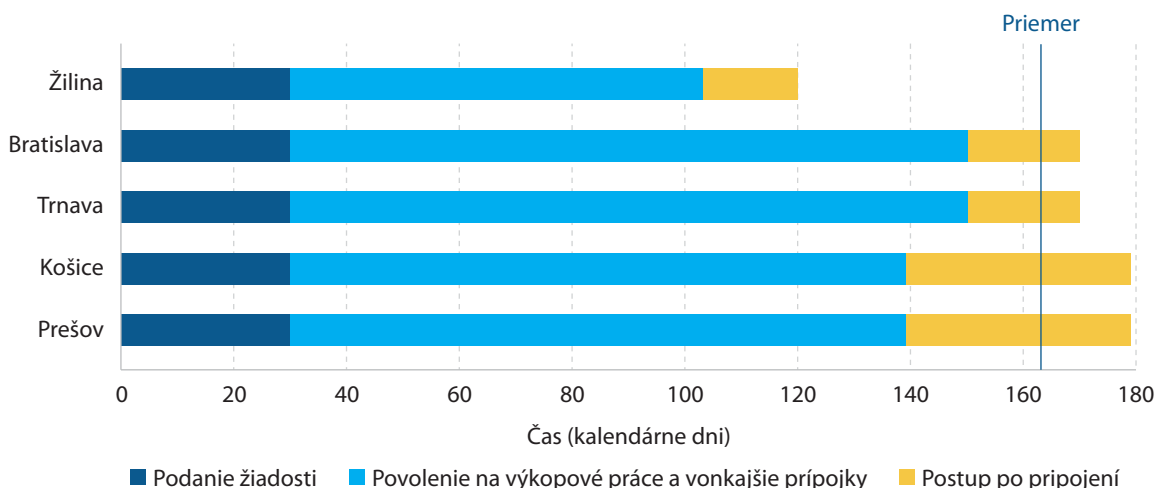
Elektrina¹⁷

Regulačný rámec pre elektrickú energiu¹⁸ v Slovenskej republike je jednotný vo všetkých regiónoch a je na úrovni medzinárodne uznávaných osvedčených postupov. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO) dohliada na monitorovanie a schvaľovanie taríf elektrickej energie, ako aj na kvalitu služieb v oblasti elektrickej energie na základe výkonnostných noriem. Nariadenie stanovilo stimuly na obmedzenie prerušenia dodávky elektrickej energie, ako

aj požadovanú kvalifikáciu odborníkov, ktorí inštalujú vedenie elektrickej energie. Upravujú sa aj kontroly a režimy zodpovednosti a zaviedli sa environmentálne predpisy pre udržateľné poskytovanie a využívanie elektrickej energie. V Slovenskej republike však chýbajú spoločné mechanizmy plánovania a výstavby medzi poskytovateľmi inžinierskych sietí, ako je napríklad poskytovanie spoločných výkopových povolení a politika „jedného výkopu“.

Online platformy sú dostupné na podávanie žiadostí, možnosť sledovania ich stavu a na vykonávanie príslušných

Obrázok 14. Čas potrebný na získanie novej elektrickej prípojky podľa mesta a etapy

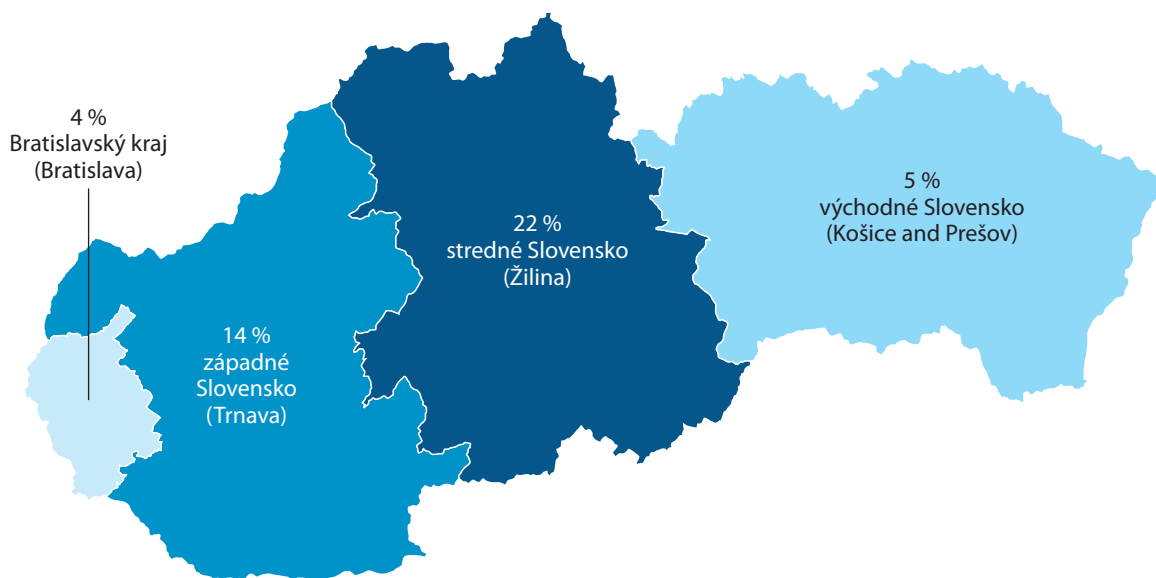

Zdroj: Štúdiá Subnational Business Ready

¹⁷ Viac informácií o tejto téme, kontexte konkrétnej krajiny a podrobnom hodnotení údajov nájdete v časti 4.1 „Podrobné informácie o komunálnych službách – Elektrina“.

¹⁸ Zákon č. 250/2012 o regulácii v sieťových odvetviach.

Mapa 2. Podiel firiem, ktoré vlastní alebo sa delia o generátor, podľa regiónu

Zdroj: Podnikové prieskumy Svetovej banky 2023

platieb odberateľmi. Plánované odstávky sú vopred ohlasované a tarify a požiadavky na pripojenie možno nájsť online. Kľúčové ukazovatele výkonnosti pre kvalitu a spoľahlivosť služieb sú verejne dostupné, nie však tie, ktoré sa týkajú udržateľnosti dodávok elektriny.

Efektívnosť získavania nových elektrických prípojk sa v jednotlivých mestách výrazne líši. Tento proces trvá 120 až 179 dní (obrázok 14) a náklady sa pohybujú od 12 017 do 12 325 EUR. Proces zahŕňa niekoľko krokov vrátane získania výkopových povolení, vykonania kontrol a finalizácie zmlúv o dodávkach.

V roku 2022 zaznamenali podnikatelia na Slovensku v priemere 0,50 výpadku elektrickej energie, pričom každý z nich trval v priemere viac ako dve hodiny. Najmenej časté prerušenia boli v Bratislave a Trnave s priemerom 0,26 výpadku trvajúceho v priemere menej ako jednu hodinu, zatiaľ čo Žilina zaznamenala najvyššiu frekvenciu a najdlhšie trvanie výpadkov: 0,84 výpadku, každý v trvaní viac ako štyri hodiny. Podľa údajov z podnikových prieskumov Svetovej banky sa podiel firiem vlastniacich generátory líši. Najvyšší podiel (22 %) je v strednom regióne, kde sa nachádza Žilina, a najnižší podiel je v Bratislavskom kraji (4 %) (mapa 2).

Voda¹⁹

Regulačný rámec pre vodohospodárske služby²⁰ v Slovenskej republike zabezpečuje efektívne rozmiestnenie vodovodných prípojk a kvalitu dodávok. Nariadenia sa týkajú spoločného využívania infraštruktúry, udržateľných postupov v oblasti odpadových vôd a environmentálnej udržateľnosti. Požiadavky na odbornú kvalifikáciu osôb prevádzkujúcich vodohospodárske zariadenia, režimy kontroly a normy zodpovednosti sú stanovené zákonom. Regulačný rámec zahŕňa aj udržateľné postupy v oblasti odpadových vôd, pravidlá opätovného využívania odpadových vôd, informácie o monitorovaní taríf a kvalite vodohospodárskych služieb, čím sa podporuje stabilný a udržateľný systém zásobovania vodou v celej krajine. Okrem toho zavádza finančné odstrašujúce mechanizmy na obmedzenie prerušenia dodávok. Nie sú však zavedené spoločné pravidlá plánovania a výstavby, ako napríklad iniciatívy tzv. „jedného výkopu“ a odstrašujúce mechanizmy na zabezpečenie dodržiavania postupov šetrenia vodou.

Verejné služby a transparentnosť vo vodohospodárskom sektore Slovenskej republiky sa mierne líšia v závislosti od

19 Viac informácií o tejto téme, kontexte konkrétnej krajiny a podrobnom hodnotení údajov nájdete v časti 4.2 „Podrobné informácie o komunálnych službách – Voda“.

20 Zákon o vodách č. 364/2004, <https://faolex.fao.org/docs/pdf/slo182215.pdf>

lokality. Bratislava a Žilina ponúkajú pokročilejšie digitálne služby vrátane online žiadostí o nové prípojky a platformami s informáciami o plánovaných prácach na inžinierskych sieťach. Všetky mestá poskytujú možnosť elektronickej platby poplatkov za pripojenie, ale žiadne z nich neumožňuje sledovať stav žiadostí online.

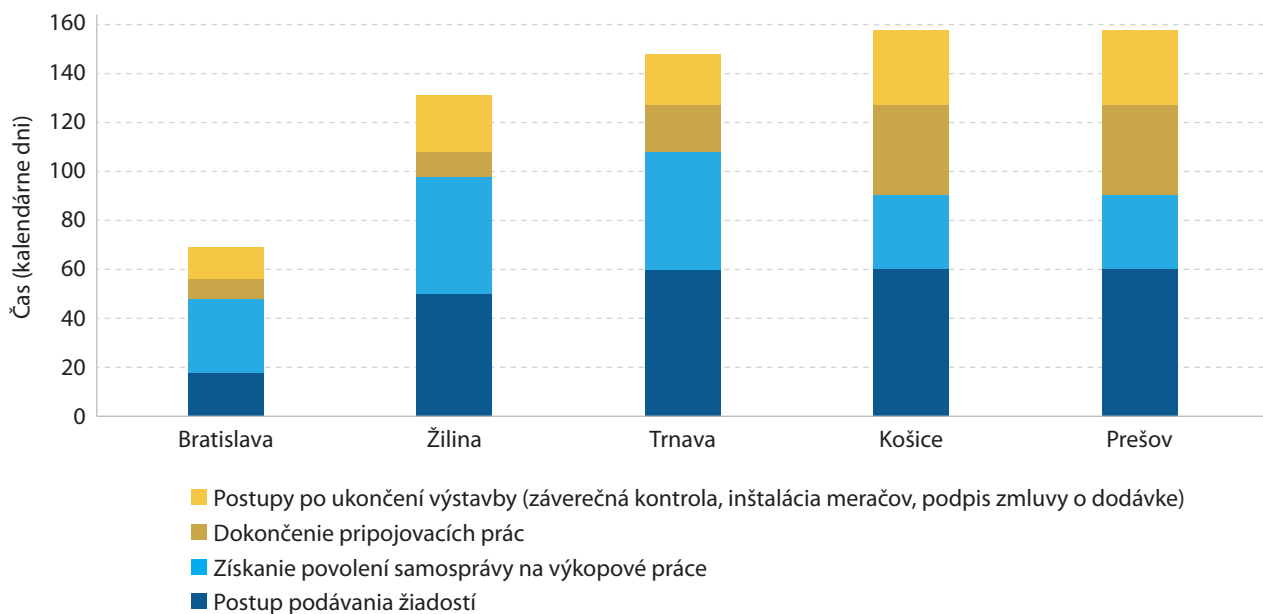
V celej krajine sú online k dispozícii kľúčové ukazovatele výkonnosti na monitorovanie kvality a spoľahlivosti dodávok vody a environmentálnej udržateľnosti služieb. Verejné oznamy o plánovaných odstávkach a informácie o tarifách a požiadavkách na pripojenie zvyšujú transparentnosť. Chýbajú však spoločné databázy pre sieťové vedenia viacerých inžinierskych sietí a koordinované povolenia na výkopové práce, ktoré by mohli zlepšiť poskytovanie služieb.

Efektívnosť, s akou je možné získať vodovodné prípojky na Slovensku, sa v jednotlivých mestách výrazne líši. V Bratislave je tento proces najrýchlejší a trvá približne 69 dní, zatiaľ čo v Košiciach a Prešove trvá približne 158 dní (obrázok 15). V Bratislave zákazníci čakajú na odpoveď na svoju žiadosť menej ako 20 dní a na práce na pripojení osem dní. Naproti tomu v Žiline trvá spracovanie žiadosti 50 dní, v Košiciach, Prešove a Trnave dva mesiace, pričom práce na pripojení trvajú až 37 dní, rovnako ako v Košiciach

a Prešove. Táto odchýlka je spôsobená skôr dostupnosťou tímov dodávateľov výkopových prác než trvaním samotného pripojenia. Čas na získanie povolenia na výkopové práce od samosprávy sa tiež líši: v Bratislave, Košiciach a Prešove to trvá približne mesiac, kým v Trnave a Žiline 48 dní. Záverečné kroky od ukončenia prác po spustenie vody trvajú v Bratislave približne dva týždne, v Trnave a Žiline tri týždne a v Košiciach a Prešove mesiac, čo je ovplyvnené efektívnosťou podniku a dostupnosťou technikov. Náklady na získanie vodovodnej prípojky podľa tejto štúdie predstavujú 7 690 EUR, čo sa rovná 44,1 % príjmu na osobu.²¹

Väčšina firiem v slovenských regiónoch sa stretáva s menšími alebo žiadnymi prípadmi nedostatočného zásobovania vodou. V bratislavskom a strednom regióne (kde sa nachádza Bratislava a Žilina) sa s výpadkami služieb nestretala žiadna firma, zatiaľ čo v západnom (Trnava) a východnom (Košice a Prešov) regióne sa s takýmito prípadmi stretli 2 % firiem (mapa 3).

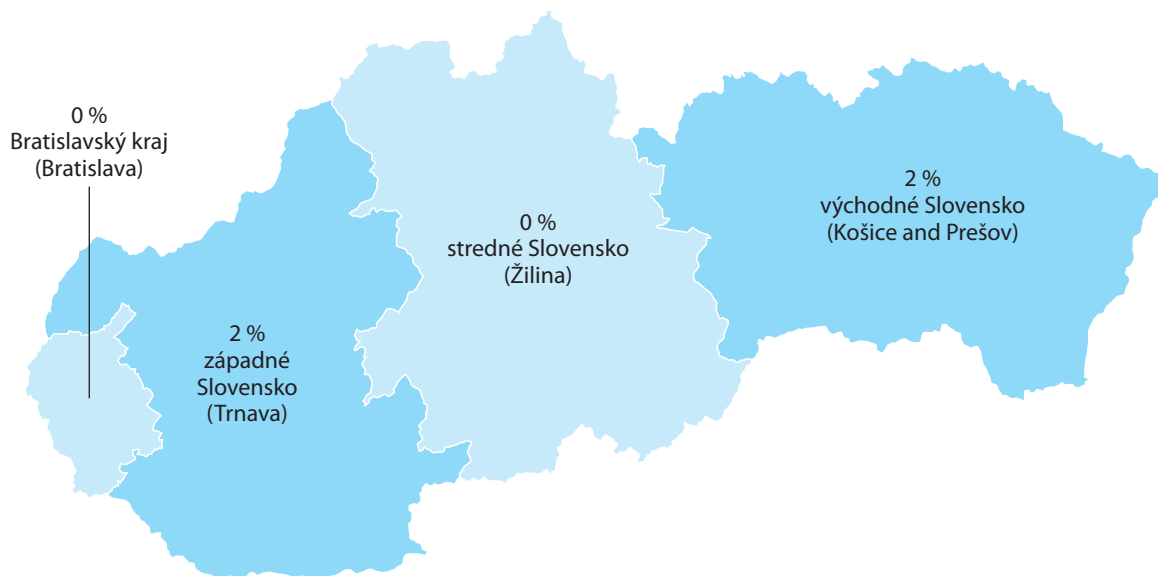
Obrázok 15. Čas potrebný na získanie vodovodnej prípojky podľa mesta a etapy

Zdroj: Štúdia Subnational Business Ready

²¹ HND na obyvateľa Slovenskej republiky v roku 2021 je 17 451 EUR.

Mapa 3. Podiel firiem, ktoré uvádzajú, že zaznamenali prípady nedostatku vody, podľa regiónu

Zdroj: Podnikové prieskumy Svetovej banky 2023

Internet²²

V súlade s medzinárodnými osvedčenými postupmi vykonáva Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ÚREKPS) Slovenskej republiky dohľad nad veľkoobchodnými tarifami za pripojenie a môže iniciovať vyšetrowanie postupov narúšajúcich hospodársku súťaž. Regulačný rámec obsahuje ustanovenia o spoločnom plánovaní a výstavbe, ako napríklad tzv. politiku „jedného výkopu“). Zároveň nariaďuje spoločné využívanie infraštruktúry medzi prevádzkovateľmi. Právne ustanovenia zaručujú rovnaký prístup k infraštruktúre vo vlastníctve štátu a stanovujú práva na prístup pre poskytovateľov služieb digitálnej infraštruktúry. Regulačný rámec zahŕňa aj finančné odstrašujúce a motivačné mechanizmy zamerané na obmedzenie výpadkov alebo spomalení internetových služieb.

Je stanovená zodpovednosť a práva na náhradu škody v prípade porušenia ochrany osobných údajov a existujú jasné ustanovenia o nahlasovaní incidentov týkajúcich sa údajov. Regulačný orgán je zodpovedný za koordináciu kybernetickej bezpečnosti na vnútroštátnej úrovni, vykonáva hodnotenia rizík, audity a školenia zamerané na presadzovanie zákonov o kybernetickej bezpečnosti. Nestanovuje

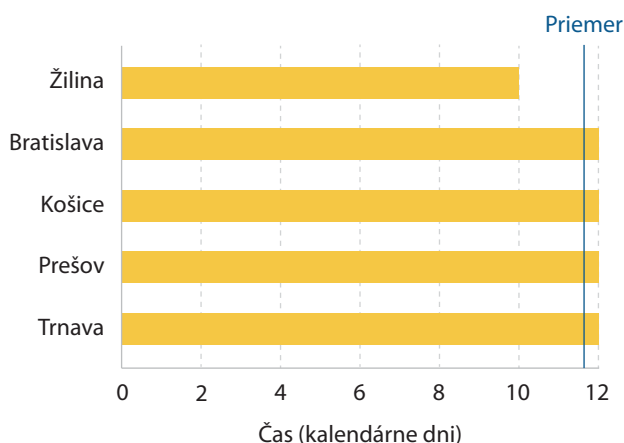
však výkonnostné normy na zabezpečenie kvality služieb a spoľahlivosti internetu. Chýbajú aj národné ciele pre emisie alebo energetickú účinnosť elektronických komunikačných sietí a dátovej infraštruktúry, ako je efektívnosť využívania energie, využívanie obnoviteľných zdrojov energie alebo koeficient výkonnosti (COP).

Zákazníci na celom Slovensku môžu požiadať o nové internetové pripojenie online a príslušné platby realizovať elektronicky. Plánované odstávky sa zverejňujú, rovnako ako aj kľúčové ukazovatele výkonnosti, požiadavky na pripojenie a informácie o tarifách. Mechanizmy podávania sťažností sú dobre zavedené a poskytujú zákazníkovi jasné pokyny na riešenie problémov. Slovenská republika zatiaľ nemá zavedené mechanizmy na koordináciu získavania povolení na výkopové práce v rámci rôznych sietí (napríklad s vodárskymi službami alebo distribútorom elektriny). Okrem toho nie sú na internete zverejnené stanovené normy pre časy pripojenia. Čas potrebný na zabezpečenie internetového pripojenia v Slovenskej republike je štandardizovaný. Podľa výsledkov tejto štúdie to v Žiline trvá 10 dní a v ostatných mestách 12 dní (obrázok 16).

Celkovo 14 % slovenských firiem uviedlo, že zažilo výpadky internetu, hoci tento údaj sa v jednotlivých regiónoch líši (mapa 4). Zatiaľ čo v hlavnom meste Bratislava zana-

²² Viac informácií o tejto téme, kontexte konkrétnej krajiny a podrobnom hodnotení údajov nájdete v časti 4.3 „Podrobné informácie o komunálnych službách – Internet“.

Obrázok 16. Čas potrebný na zabezpečenie internetového pripojenia podľa mesta

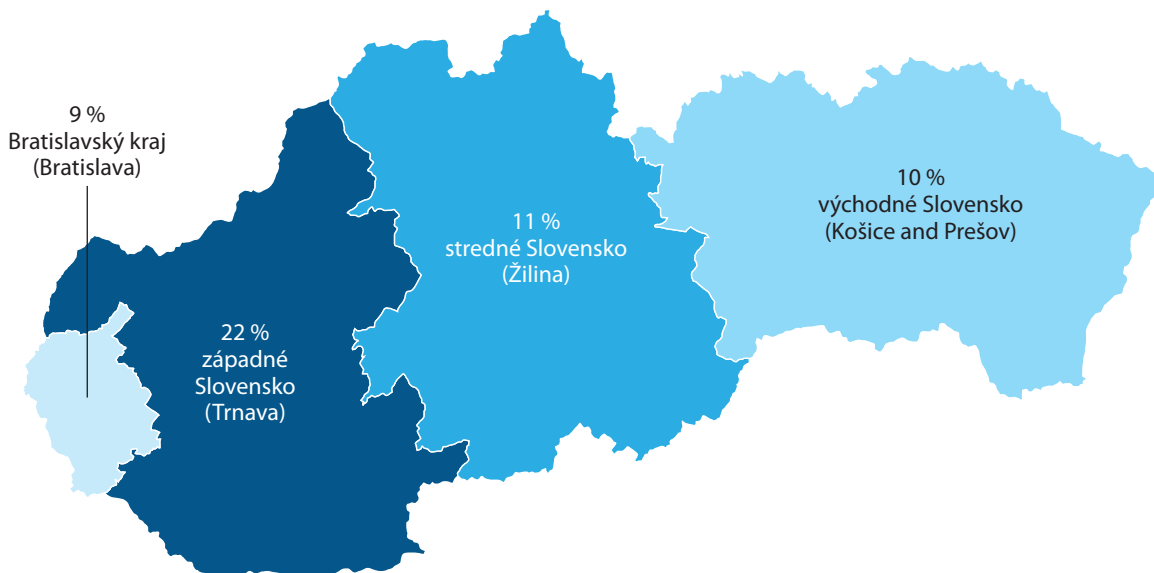

Zdroj: Podnikové prieskumy Svetovej banky 2023

menalo výpadky len 9 % podnikov, v západnom regióne (vrátane Trnavy) ich bolo 22 %.

Tabuľka 4 poskytuje podrobný prehľad výkonnosti slovenských miest v téme komunálne služby podľa pilierov, kategórií a podkategórií. Táto téma zahŕňa tri dielčie témy: elektrina, voda a internet, ktoré sú podrobne opísané nižšie. Stĺpec „Prepočítané body“ udáva celkový maximálny počet bodov, ktoré môže mesto získať v každej z meraných oblastí. Napríklad v rámci I. piliera (Kvalita predpisov o komunálnych službách), kategórie 1.1 (Elektrina), podkategórie 1.1.1 (Regulačné monitorovanie taríf a kvality služieb) a 1.1.2 (Mechanizmy zdieľania infraštruktúry komunálnych služieb a zabezpečovania kvality) žiadne z piatich miest nezískalo celkový možný maximálny počet 8,3 bodu. V ostatných dvoch podkategóriách, t. j. 1.1.3 (Bezpečnosť prípojok inžinierskych sietí) a 1.1.4 (Environmentálna udržateľnosť) však mestá získali maximálny počet bodov (8,3). Najväčšia variabilita medzi jednotlivými mestami je pozorovaná v rámci III. piliera.

Mapa 4. Podiel firiem, ktoré zaznamenali výpadky internetu, podľa regiónu

Zdroj: Podnikové prieskumy Svetovej banky 2023

Tabuľka 4. Skóre v téme komunálne služby

		Počet ukazovateľov	Prepočítané body	Bratislava	Košice	Prešov	Trnava	Žilina
I. pilier – Kvalita predpisov o komunálnych službách								
1.1	Elektrina	10	33,3	31,3	31,3	31,3	31,3	31,3
1.1.1	Regulačné monitorovanie taríf a kvality služieb	2	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
1.1.2	Mechanizmy zdieľania infraštruktúry komunálnych služieb a zabezpečenia kvality	2	8,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
1.1.3	Bezpečnosť prípojok inžinierskych sietí	3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
1.1.4	Environmentálna udržateľnosť	3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
1.2	Voda	12	33,3	28,8	28,8	28,8	28,8	28,8
1.2.1	Regulačné monitorovanie taríf a kvality služieb	2	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
1.2.2	Mechanizmy zdieľania infraštruktúry komunálnych služieb a zabezpečenia kvality	2	8,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
1.2.3	Bezpečnosť prípojok inžinierskych sietí	3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
1.2.4	Environmentálna udržateľnosť	5	8,3	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
1.3	Internet	11	33,3	29,6	29,6	29,6	29,6	29,6
1.3.1	Regulačné monitorovanie taríf a kvality služieb	2	8,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
1.3.2	Mechanizmy zdieľania infraštruktúry komunálnych služieb a zabezpečenia kvality	4	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3
1.3.3	Bezpečnosť prípojok inžinierskych sietí	3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
1.3.4	Environmentálna udržateľnosť	2	3,3	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Celkom		33	100	89,7	89,7	89,7	89,7	89,7
II. pilier – Kvalita správy a transparentnosť verejných služieb								
2.1	Elektrina	15	33,3	25,5	25,5	25,5	25,5	25,5
2.1.1	Digitálne služby a interoperabilita	4	8,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
2.1.2	Dostupnosť informácií a transparentnosť	6	8,3	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6
2.1.3	Monitorovanie poskytovania služieb (vrátane dimenzií rodu a životného prostredia)	3	8,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
2.1.4	Presadzovanie bezpečnostných predpisov a mechanizmov ochrany spotrebiteľa	2	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
2.2	Voda	15	33,3	26,9	24,8	24,8	23,8	26,9
2.2.1	Digitálne služby a interoperabilita	4	8,3	5,2	3,1	3,1	2,1	5,2
2.2.2	Dostupnosť informácií a transparentnosť	6	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
2.2.3	Monitorovanie poskytovania služieb (vrátane dimenzií rodu a životného prostredia)	3	8,3	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
2.2.4	Presadzovanie bezpečnostných predpisov a mechanizmov ochrany spotrebiteľa	2	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
2.3	Internet	13	33,3	26,7	26,7	26,7	26,7	26,7
2.3.1	Digitálne služby a interoperabilita	4	8,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
2.3.2	Dostupnosť informácií a transparentnosť	5	8,3	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9

Tabuľka 4. Skóre v téme komunálne služby

		Počet ukazovateľov	Prepočítané body	Bratislava	Košice	Prešov	Trnava	Žilina
2.3.3	Monitorovanie poskytovania služieb (vrátane dimenzií rodu a životného prostredia)	2	8,3	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
2.3.4	Presadzovanie bezpečnostných predpisov a mechanizmov ochrany spotrebiteľa	2	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
Celkom		43	100	79,0	77,0	77,0	75,9	79,0
III. pilier – Prevádzková efektívnosť poskytovania verejných služieb								
3.1	Elektrina	5	33,3	29,9	29,4	29,4	29,7	31,4
3.1.1	Čas na získanie pripojenia	1	16,7	13,3	12,8	12,8	13,3	15,7
3.1.2	Spôľahlivosť poskytovania	4	16,7	16,6	16,6	16,6	16,4	15,7
3.2	Voda	2	33,3	26,8	16,5	16,5	16,7	17,3
3.2.1	Čas na získanie pripojenia	1	16,7	10,2	0,0	0,0	0,2	0,7
3.2.2	Spôľahlivosť poskytovania	1	16,7	16,7	16,5	16,5	16,5	16,7
3.3	Internet	2	33,3	16,5	16,5	16,5	15,2	16,5
3.3.1	Čas na získanie pripojenia	1	16,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3.2	Spôľahlivosť poskytovania	1	16,7	16,5	16,5	16,5	15,2	16,5
Celkom		9	100	73,2	62,4	62,4	61,5	65,2

Zdroj: Štúdiá Subnational Business Ready

Poznámka: Uvedené jednotlivé skóre boli zaokrúhlené, preto sa súčet jednotlivých skóre nemusí rovnať celkovému súčtu.

Riešenie sporov²³

V Slovenskej republike sú regulačný rámec²⁴ a verejné služby pre riešenie sporov jednotné na celoštátnej úrovni. Reformou súdництва v roku 2023 boli zriadené špecializované obchodnoprávne oddelenia na prvostupňových súdoch v Košiciach, Prešove, Trnave a Žiline, ako aj samostatný súd pre obchodnoprávnu agendu v Bratislave. Rozdiely medzi mestami sa prejavujú najmä v čase potrebnom na vyriešenie obchodných sporov. Vo väčších mestách, ako je Bratislava, kde je počet prípadov vyšší, trvá prvostupňové a odvolacie konanie takmer 40 mesiacov. Naopak, menšie mestá, ako napríklad Prešov, ukončia tieto konania za 23 mesiacov. Tento rozdiel je spôsobený oneskorením pri plánovaní prvého pojednávania po podaní prvej sťažnosti a ďalšími oneskoreniami, ak sa pojednávania odročia. Na druhej strane, náklady sú v jednotlivých mestách zväčša rovnaké, pričom malé rozdiely sa pripisujú najmä rozdielom v odmenách advokátov.

Pokiaľ ide o súdnu integritu, sudcovia sú povinní v určitých prípadoch odstúpiť od prípadu a vyžaduje sa od nich, aby zverejňovali svoje majetkové pomery v súlade s etickými kódexmi pre sudcov a exekútorov. Napriek tomu stále existuje určitý priestor na zlepšenie procesnej istoty, keďže zatiaľ nebol upravený maximálny počet odročení a zákony nestanovujú časové normy pre doručenie žalovanému, podanie vyjadrenia k žalobe alebo vypracovanie znaleckého posudku. Okrem toho sa v oblasti mechanizmov ADR ešte musia zaviesť ustanovenia o arbitrabilite sporov týkajúcich sa nehnuteľného majetku a o financovaní treťou stranou v rámci arbitráže medzi investorom a štátom. To isté platí aj pre

osobitné pravidlá uznávania a výkonu medzinárodných mediacných dohôd o urovnaní, ktoré nie sú schválené súdom.

Digitalizácia verejných služieb je homogenizovaná. Sudcovia sú vybavení väčšinou potrebných platforiem v súlade s medzinárodnými osvedčenými postupmi. Napríklad súdy vo všetkých meraných mestách sú pripojené k národnej elektronickej platforme na podávanie žalôb a vyjadrení k žalobám prostredníctvom štandardizovaného digitálneho formulára. Doručovanie prvej žaloby sa vykonáva prostredníctvom špecializovaného elektronického portálu, kde má každá právnická a fyzická osoba automaticky vytvorenú elektronickú schránku na prijímanie písomností. Okrem toho samostatná elektronická platforma poskytuje stranám prístup k dokumentom a informáciám týkajúcim sa ich prípadov. Transparentnosť a prístup verejnosti sa zvyšuje prostredníctvom zverejňovania rozsudkov všetkých súdov všetkých stupňov, od prvostupňového až po odvolací. Úplnej digitalizácii súdov však bráni absencia elektronických aukcií a virtuálnych pojednávaní, ako aj nedostatok digitálnych služieb pre rozhodcovské konanie a chýbajúce dostupné štatistiky o mediácii.

Podľa údajov z podnikových prieskumov Svetovej banky 13 % slovenských firiem nepovažuje súdy za nezávislé a nestranné a len 10 % ich nepovažuje za prekážku v podnikaní. Región, v ktorom firmy považujú súdy za najmenej nezávislé a nestranné, je východný región (vrátane Košíc a Prešova) s podielom tesne nad 20 %. Najmenší podiel firiem, podľa ktorých nie sú súdy nezávislé a nestranné, je

23 Viac informácií o tejto téme, kontexte jednotlivých krajín a podrobné posúdenie údajov nájdete v časti 5 „Podrobné informácie o riešení sporov“.

24 Hlavnými právnymi nástrojmi upravujúcimi riešenie sporov v Slovenskej republike sú zákon č. 16/2015 Z. z. Občiansky súdny poriadok, zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

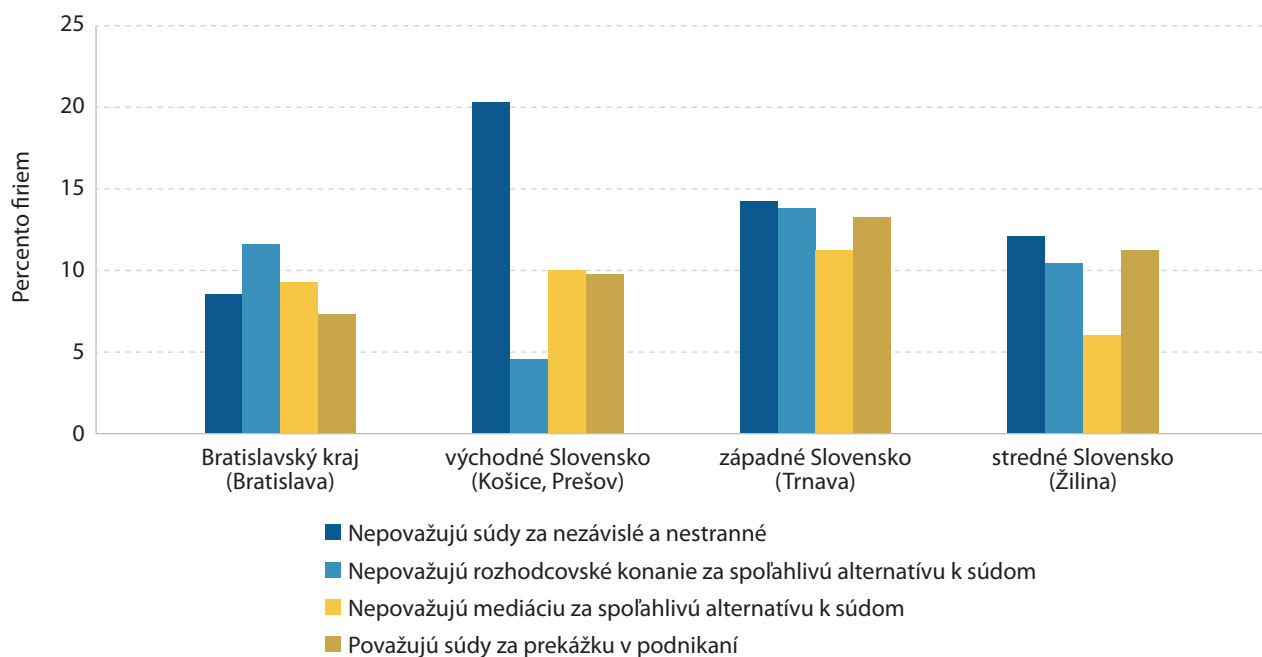
v Bratislavskom kraji – 9 % (obrázok 17). Len 11 % resp. 9 % firiem nepovažuje rozhodcovské konanie a mediáciu za spoľahlivé alternatívy. Západný región (vrátane Trnavy) má najnegatívnejšie vnímanie mechanizmov ADR: 14 % a 11 % firiem nepovažuje rozhodcovské konanie a mediáciu za spoľahlivú alternatívu k súdom.

Najčastejším rozdielom medzi slovenskými mestami je dĺžka trvania obchodných sporov, pričom v dĺžke lehôt potrebných na vyriešenie prípadov vyniká Bratislava (obrázok 18). V hlavnom meste trvá ukončenie obchodného sporu takmer 40 mesiacov, zatiaľ čo na súde v Prešove len 23 mesiacov. Rozdiely sú ešte výraznejšie v konkrétnych procesných krokoch. Bratislava potrebuje na ukončenie prípadov na prvom stupni 20 mesiacov, zatiaľ čo Košice, Prešov a Žilina len 12 mesiacov. Bratislava ďalej potrebuje takmer deväť mesiacov od doručenia prvej sťažnosti po prvé pojednávanie, zatiaľ čo v Košiciach a Žiline sú to len štyri mesiace. Okrem toho interval medzi pojednávaniami je v Bratislave 160 dní, ale v Žiline len 60 dní. Pripisuje sa to tomu, že Bratislava ako ekonomicky najrozvinutejšie mesto vybavuje najväčší objem obchodných prípadov. V roku 2022 bolo v Bratislave prijatých 3 753 nových obchodných

prípadov, čo je výrazne viac ako v Žiline, kde bolo prijatých len 644 nových obchodných prípadov. V dôsledku toho má Bratislava aj najvyšší počet nevyriešených prípadov na jedného sudcu, a to 449, v porovnaní s Košicami, kde je ich 138. Zároveň má najnižšiu mieru vybavenosti, 68 %, zatiaľ čo v Žiline je táto miera 143 % a v Košiciach 121 %.

Naopak, náklady na súdne spory sa v jednotlivých mestách líšia len mierne, keďže sú centrálné regulované a pohybujú sa v rozmedzí od 16,5 % hodnoty pohľadávky v Košiciach a Trnave do 17,5 % v Prešove.²⁵ Súdne poplatky sú stanovené vo výške 6 % z hodnoty pohľadávky na prvostupňovej aj odvolacej úrovni. Existujú však menšie rozdiely v poplatkoch za právne služby. V Bratislave, Košiciach, Trnave a Žiline si advokáti v prvom stupni účtujú 3,5 % z hodnoty pohľadávky, v Prešove 4 %. Tento rozdiel možno pripísať tomu, že prešovskí advokáti počítajú a účtujú o niečo viac procesných úkonov ako advokáti v iných mestách. Na odvolacej úrovni sú odmeny advokátov 1 % v Košiciach a Trnave, 1,25 % v Žiline a 1,5 % v Bratislave a Prešove, čo odráža ďalšie malé rozdiely v celkových nákladoch na obchodnoprávne spory v rámci Slovenskej republiky.

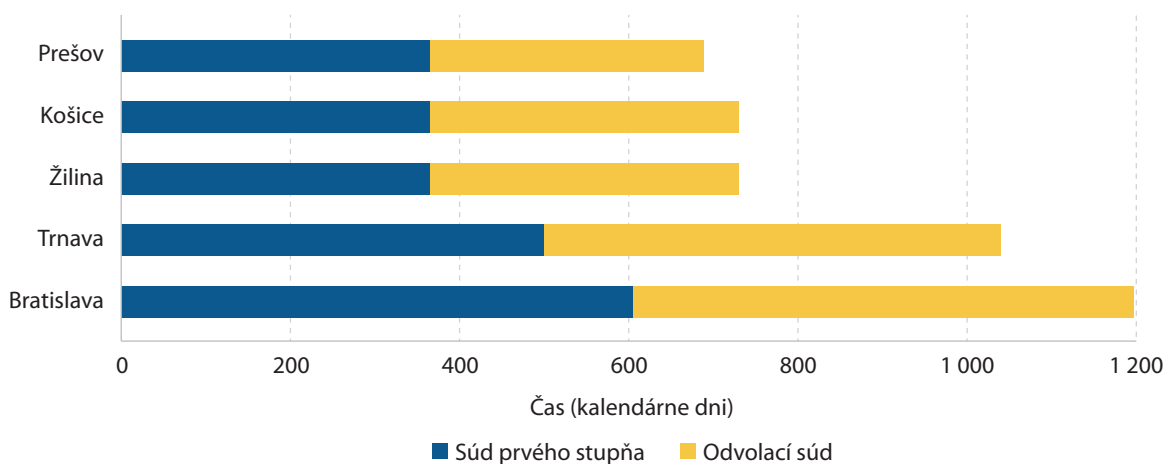
Obrázok 17. Vnímanie súdov a mechanizmov ADR podľa regiónu a typu

Zdroj: Podnikové prieskumy Svetovej banky 2023

25 V prípade pohľadávky v hodnote 349 020 EUR, čo sa rovná 20-násobku HND na obyvateľa v roku 2021. HND na obyvateľa Slovenskej republiky v roku 2021 je 17 451 EUR.

Obrázok 18. Počet dní potrebných na vyriešenie obchodných sporov súdnou cestou podľa mesta

Zdroj: Štúdia Subnational Business Ready

Podobne aj dĺžka trvania a náklady na výkon obchodno-právnych rozhodnutí vykazujú v jednotlivých mestách mierne rozdiely. V Košiciach a Prešove trvá výkon rozhodnutia 45 dní, v Bratislave a Trnave 53 dní a v Žiline 56 dní. Rozdiely vyplývajú z času potrebného na vykonanie jednotlivých procesných úkonov. Veľké oneskorenia sú predovšetkým dôsledkom taktiky zdržiavania zo strany dlžníkov, ktorí podávajú neúspešné žiadosti o odklad exekúcie, ako aj omeškania komerčných bánk pri prevode zabaveného majetku exekútorom. Náklady sú podobne konštantné, s fixným poplatkom za podanie žiadosti o výkon rozhodnutia vo výške 0,004 %. Tento poplatok sa však uhrádza zo zablokovaných bankových prostriedkov dlžníka a nezapočítava sa do nákladov na výkon rozhodnutia, ktoré pozostávajú z odmeny advokátov. V Prešove si advokáti účtujú 1 % za vymáhanie, čo je viac ako 0,75 % účtovaných v ostatných mestách, a to z dôvodu ďalšieho procesného úkonu, ktorý si advokáti počítajú a účtujú v rámci prešovského exekučného konania.

Tabuľka 5 poskytuje podrobný prehľad výkonnosti slovenských miest v téme riešenie sporov podľa pilierov, kategórií a podkategórií. Stĺpec „Prepočítané body“ udáva celkový maximálny počet bodov, ktoré môže mesto získať v každej z meraných oblastí. Napríklad žiadne z meraných miest nezískalo v rámci I. piliera (Kvalita právnych predpisov týkajúcich sa riešenia sporov), kategórie 1.1 (Súdne spory), podkategórie 1.1.1 (Procesná istota), ktorá zahŕňa spory týkajúce sa životného prostredia, celkový možný maximálny počet 40 bodov. V skutočnosti žiadne z miest nezískalo maximálne skóre v žiadnej z podkategórií témy riešenie sporov, hoci skóre niektorých miest boli veľmi blízko hornej hranice.

Tabuľka 5. Skóre v téme riešenie sporov

	Počet ukazovateľov	Prepočítané body	Bratislava	Košice	Prešov	Trnava	Žilina
I. pilier – Kvalita predpisov týkajúcich sa riešenia sporov							
1.1	Súdne spory	14	66,67	55,1	55,1	55,1	55,1
1.1.1	Predvídateľnosť postupov (vrátane dimenzie životného prostredia)	9	40	28,4	28,4	28,4	28,4
1.1.2	Bezúhonnosť sudcov (vrátane dimenzie rodu)	5	26,67	26,7	26,7	26,7	26,7
1.2	ADR	10	33,33	24,3	24,3	24,3	24,3
1.2.1	Právne záruky v rozhodcovskom konaní	6	16,67	13,9	13,9	13,9	13,9
1.2.2	Právne záruky pri mediácii	4	16,67	10,4	10,4	10,4	10,4
	Celkom	24	100	79,4	79,4	79,4	79,4
II. pilier – Verejné služby v oblasti riešenia sporov							
2.1	Súdne spory	19	66,67	52,9	52,9	52,9	52,9
2.1.1	Organizačná štruktúra súdov	4	22,22	20,4	20,4	20,4	20,4
2.1.2	Digitalizácia súdnych procesov	8	22,22	16,7	16,7	16,7	16,7
2.1.3	Transparentnosť súdov (vrátane dimenzie rodu)	7	22,22	15,9	15,9	15,9	15,9
2.2	ADR	9	33,33	24,4	24,4	24,4	24,4
2.2.1	Verejné služby v oblasti rozhodcovského konania (vrátane dimenzie rodu)	4	16,67	11,1	11,1	11,1	11,1
2.2.2	Verejné služby v oblasti mediácie (vrátane dimenzie rodu)	5	16,67	13,3	13,3	13,3	13,3
	Celkom	28	100	77,4	77,4	77,4	77,4
III. pilier – Jednoduchosť riešenia obchodnoprávných sporov							
3.1	Súdne spory	8	66,67	54,7	61,0	61,1	55,8
3.1.1	Spôľahlivosť súdov	2	26,67	26,3	24,8	24,8	25,1
3.1.2	Prevádzková efektívnosť súdnych procesov	6	40	28,4	36,2	36,3	30,8
3.2	ADR	6	33,33	32,1	32,4	32,0	31,3
3.2.1	Spôľahlivosť ADR	2	13,33	12,9	13,1	13,1	12,2
3.2.2	Prevádzková efektívnosť rozhodcovských konaní	4	20	19,3	19,3	19,0	19,1
	Celkom	14	100	86,8	93,3	93,1	87,1

Zdroj: Štúdiá Subnational Business Ready

Poznámka: Uvedené jednotlivé skóre boli zaokrúhlené, preto sa súčet jednotlivých skóre nemusí rovnať celkovému súčtu.

Platobná neschopnosť podnikov²⁶

V Slovenskej republike jednotný regulačný rámec²⁷ a rámec verejných služieb v oblasti platobnej neschopnosti podnikov zahŕňa osvedčené medzinárodné postupy vrátane mimosúdnej reštrukturalizácie a automatického prerušenia konania, ktoré zvyšujú efektívnosť a spravodlivosť systému. Okrem toho sa na obchodnoprávných súdoch nachádzajú sudcovia špecializovaní na konkurzné konanie, čo ďalej zvyšuje efektívnosť konkurzného konania, zatiaľ čo digitalizované služby umožňujú transparentnejšie konanie. Rozdiely sa však vyskytujú v dĺžke trvania a nákladoch na likvidáciu a reorganizáciu. Prešov vyniká v efektívnom vybavovaní prípadov platobnej neschopnosti, čo sa údajne pripisuje menšiemu počtu nevybavených prípadov vzhľadom na ich celkový menší počet a dostatočné súdne a administratívne zdroje, zatiaľ čo súdy v Bratislave a Žiline s väčším počtom nevybavených prípadov prinášajú dlhšie trvanie a vyššie náklady. Okrem toho nedostatočná úplná digitalizácia brzdí procesy spojené s platobnou neschopnosťou, zatiaľ čo medzery v regulačnom rámci ovplyvňujú úsilie o reorganizáciu a vytvárajú problémy s dodržiavaním predpisov pri včasnom podávaní návrhov na vyhlásenie konkurzu, čo ďalej brzdí riešenie prípadov platobnej neschopnosti spoločností.

Slovenská republika zaviedla robustný súdny rámec pre riadenie prípadov platobnej neschopnosti podnikov, ktorý zahŕňa špecializované konkurzné oddelenia v rámci sú-

dov, ktoré pokrývajú obchodnoprávnú agendu. Sudcovia a správcovia konkurznej podstaty sa okrem toho priebežne vzdelávajú, čím sa zabezpečuje, že konkurzné prípady sa riešia s náležitou odbornosťou. Tento rámec ďalej podporujú digitálne platformy: jedna na elektronické podávanie a sledovanie prípadov pre všetky zúčastnené strany a druhá – elektronický súdny spis – na zaznamenávanie všetkých dokumentov, podaní a návrhov podaných súdu alebo vydaných súdom. Absencia možnosti organizovať elektronické aukcie však znižuje celkovú efektívnosť a nedostatok virtuálnych pojednávaní obmedzuje dostupnosť vo všetkých príslušných mestách. Okrem toho sú online stretnutia veriteľov dostupné len v Žiline, čo spomaľuje konanie v iných mestách. Napriek týmto výzvam krajina prijala aj niekoľko osvedčených postupov v oblasti verejnej dostupnosti informácií, ako napríklad zverejňovanie údajov o platobnej neschopnosti v registri platobnej neschopnosti, odkazovanie na dokumenty týkajúce sa platobnej neschopnosti v Obchodnom vestníku a oznamovanie štatistík, rozsudkov a zoznamu správcov konkurznej podstaty. Napriek tomu pretrváva medzera v integrácii medzi súdnym systémom a externými systémami, čo ovplyvňuje interoperabilitu medzi súdnictvom a externými orgánmi.

Rozdiely v zložitosti prípadov a pridelovanie súdnych zdrojov ovplyvňujú dĺžku trvania likvidačných a reštrukturalizačných konaní v jednotlivých meraných mestách.

26 Viac informácií o tejto téme, kontexte jednotlivých krajín a podrobné posúdenie údajov nájdete v časti 6 „Podrobné informácie o platobnej neschopnosti podnikov“.

27 Hlavné právne predpisy o konkurze (zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 111/2022 Z. z. o riešení hroziaceho úpadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov) upravovali celoštátne likvidačné a reštrukturalizačné konania a do slovenského systému zapracovali významné zmeny vyvolané smernicami EÚ o konkurze a preventívnych nástrojoch.

Napríklad v Žiline trvá likvidačné konanie najdlhšie, 39 mesiacov, a to najmä z dôvodu typu prípadov, ktoré bývajú veľmi sofistikované a súvisia s úlohou mesta ako strategického dopravného uzla a centra automobilového priemyslu so značnými investíciami a rôznorodými podnikateľskými aktivitami. Napriek personálnym výzvam, ktoré by sa mali riadne riešiť v súlade s potrebami takéhoto obchodného centra, sa súd v Žiline snaží riešiť problémy s nevybavenými spismi posilňovaním využívania digitálnych nástrojov, čo je napríklad prípad online schôdzí veriteľov, ako aj priebežných špecializovaných školení, ktoré predstavujú dobrú prax na vnútroštátnej úrovni.

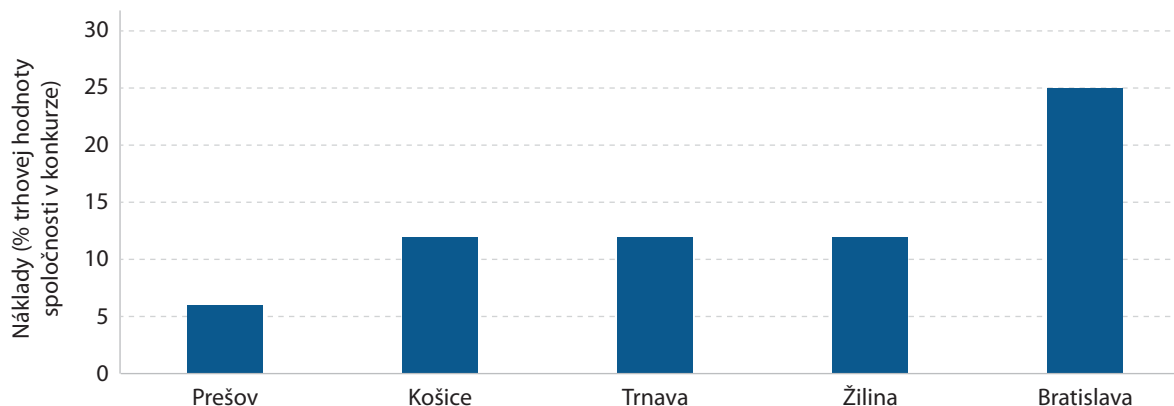
Naproti tomu, Prešov ukončí likvidáciu za 24 mesiacov, pričom v porovnaní s väčšinou slovenských súdov ťaží z relatívne nízkeho počtu prípadov a dostatočných súdnych a administratívnych zdrojov (311 nevybavených prípadov k 31. decembru 2022 v porovnaní s 1 031 prípadov v Bratislave a 360 prípadmi v Žiline).²⁸ V Bratislave, Košiciach a Trnave trvá likvidácia 30 mesiacov, čo odráža jednotnú dĺžku konania v hlavných hospodárskych centrách Slovenskej republiky.

Pokiaľ ide o reštrukturalizáciu, Prešov ju ukončí za 11 mesiacov, opäť vďaka efektívnym miestnym súdom. Na druhej strane v Bratislave, Košiciach a Žiline je potrebných 20 mesiacov, čo je štandardná dĺžka trvania v krajine. Poukazuje to na vplyv problémov digitalizácie, nedostatočného per-

sonálneho obsadenia súdov a vysokej fluktuácie sudcov, ktorá je obzvlášť výrazná v Bratislave. Nízky počet žiadostí o reštrukturalizáciu v celej krajine je pozoruhodný. Zo štatistík vyplýva, že v roku 2022 ich bolo v Bratislave podaných len sedem, v Košiciach, Prešove a Žiline po šesť a v Trnave štyri.²⁹ Pripisuje sa to vysokej požiadavke na uspokojenie veriteľov v reštrukturalizačných konaniach, v ktorých musia nezabezpečení veritelia získať aspoň 50 % svojich pohľadávok, čo vedie k menšiemu počtu pokusov o reštrukturalizáciu.

Rozdiely medzi jednotlivými mestami sa objavujú aj pri nákladoch na konkurzné konanie (obrázok 19). V prípade likvidácie, aj keď sa za začatie konania alebo prihlásenie pohľadávok neplatia žiadne súdne poplatky, sa náklady pohybujú od 25 % trhovej hodnoty podniku v konkurze v Bratislave do 6 % v Prešove.³⁰ Tieto náklady zahŕňajú fixné zálohové platby predbežným správcom konkurznej podstaty. Vyššie náklady v Bratislave sú spôsobené zložitou prípadov týkajúcich sa firiem s väčším majetkom a vyššími odmenami pre advokátov. V Prešove, kde prevládajú malé a stredné podniky a kde je podstatne menej prípadov, sú aj náklady výrazne nižšie. V prípade reštrukturalizácie náklady zahŕňajú fixné vnútroštátne poplatky pre správcov konkurznej podstaty s počiatočným poplatkom 10 000 EUR a priebežnými mesačnými poplatkami na základe hodnoty konkurznej podstaty. Náklady sa preto pohybujú od 15 % hodnoty spoločnosti v Bratislave, vzhľadom na jej posta-

Obrázok 19. Náklady na likvidačné konanie podľa miest

Zdroj: Štúdia Subnational Business Ready

²⁸ Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti (2022). Ďalšie relevantné štatistiky sú k dispozícii na adrese

<https://ru.justice.sk/ru-verejnost-web/pages/statistiky/konaniaNaJednotlivychSudoch.xhtml>

²⁹ Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti (2022), poznámka 18.

³⁰ V prípade spoločnosti v konkurze s trhovou hodnotou 2 617 650 EUR, čo predstavuje 150-násobok HND na obyvateľa v roku 2021. HND na obyvateľa Slovenskej republiky v roku 2021 je 17 451 EUR.

venie významného hospodárskeho centra s vysokými poplatkami za právne zastupovanie, až po 7,5 % v Prešove.

Tabuľka 6 ponúka podrobný prehľad výkonnosti slovenských miest v téme platobná neschopnosť podnikov podľa piliera, kategórie a podkategórie. Stĺpec „Prepočítané body“ udáva celkový maximálny počet bodov, ktoré môže mesto získať v každej z meraných oblastí. Napríklad žiadne z miest nezískalo celkový možný maximálny počet 15 bodov v I. pilieri (Kvalita právnych predpisov pre súdne

konkurzné konania), kategórii 1.1 (Právne a procesné normy v konkurznom konaní), podkategórii 1.1.1 (Normy pred začatím a pri začatí likvidácie a reštrukturalizácie). Naopak, všetky mestá získali maximálny počet bodov, 20, resp. 10 v kategórii 1.2 (Majetok dlžníka a účasť veriteľov v konkurznom konaní), podkategórii 1.2.2 (Práva veriteľov pri likvidácii a reštrukturalizácii (vrátane dimenzie životného prostredia)) a 1.2.3 (Výber a odvolanie správcu konkurznej podstaty). Najväčšia variabilita medzi jednotlivými mestami je pozorovaná v rámci III. piliera.

Tabuľka 6. Skóre v téme platobná neschopnosť podnikov

		Počet ukazovateľov	Prepočítané body	Bratislava	Košice	Prešov	Trnava	Žilina
I. pilier – Kvalita predpisov pre súdne konkurzné konanie								
1.1	Právne a procesné normy v konkurznom konaní	10	30	27,0	27,0	27,0	27,0	27,0
1.1.1	Normy pred začatím a pri začatí likvidácie a reštrukturalizácie	5	15	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
1.1.2	Normy po začatí likvidácie a reštrukturalizácie	5	15	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
1.2	Majetok dlžníka a účasť veriteľov v konkurznom konaní	14	50	33,6	33,6	33,6	33,6	33,6
1.2.1	Nakladanie s majetkom dlžníka a jeho ochrana počas likvidácie a reštrukturalizácie (vrátane dimenzie životného prostredia)	6	20	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
1.2.2	Práva veriteľov pri likvidácii a reštrukturalizácii (vrátane dimenzie životného prostredia)	5	20	15,6	15,6	15,6	15,6	15,6
1.2.3	Výber a odvolanie správcu konkurznej podstaty	3	10	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
1.3	Špecializované konkurzné konania a medzinárodná platobná neschopnosť	5	20	16,7	16,7	16,7	16,7	16,7
1.3.1	Špecializované konkurzné konanie pre mikropodniky a malé podniky	3	10	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7
1.3.2	Cezhraničná platobná neschopnosť	2	10	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Celkom		29	100	77,2	77,2	77,2	77,2	77,2
II. pilier – Kvalita inštitucionálnej a prevádzkovej infraštruktúry pre súdne konkurzné konania								
2.1	Digitálne služby (elektronické súdy) v konkurznom konaní	7	40	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
2.1.1	Elektronické služby pri likvidácii a reštrukturalizácii	4	20	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
2.1.2	Elektronické systémy správy prípadov pri likvidácii a reštrukturalizácii	3	20	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
2.2	Interoperabilita v konkurznom konaní	2	20	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
2.2.1	Prepojenie digitálnych služieb s externými systémami pri likvidácii a reštrukturalizácii	1	10	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2	Prepojenie medzi systémom elektronickej správy prípadov a systémami elektronickeho podávania pri likvidácii a reštrukturalizácii	1	10	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
2.3	Verejné informácie o konkurznom konaní a register správcov konkurznej podstaty	5	20	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
2.3.1	Verejné informácie o počte a dĺžke trvania likvidačných a reštrukturalizačných konaní a konaní vo veci platobnej neschopnosti	3	10	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
2.3.2	Dostupnosť verejného registra správcov konkurznej podstaty	2	10	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0

Tabuľka 6. Skóre v téme platobná neschopnosť podnikov

		Počet ukazovateľov	Prepočítané body	Bratislava	Košice	Prešov	Trnava	Žilina
2.4	Verejní činitelia a správcovia konkurznej podstaty	3	20	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
2.4.1	Špecializácia súdov s právomocou rozhodovať o reštrukturalizácii a likvidácii	2	10	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
2.4.2	Odborné znalosti správcu konkurznej podstaty v praxi	1	10	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
	Celkom	17	100	80,0	80,0	80,0	80,0	80,0
III. pilier – Prevádzková efektívnosť riešenia súdnych konkurzných konaní								
3.1	Likvidačné konanie	2	50	13,8	31,8	44,3	31,8	21,8
3.1.1	Čas na vyriešenie likvidačného konania	1	25	12,5	12,5	20,0	12,5	2,5
3.1.2	Náklady na vyriešenie likvidačného konania	1	25	1,3	19,3	24,3	19,3	19,3
3.2	Reštrukturalizačné konanie	2	50	17,5	29,5	45,0	37,5	29,5
3.2.1	Čas na vyriešenie reštrukturalizačného konania	1	25	14,3	14,3	24,0	22,3	14,3
3.2.2	Náklady na vyriešenie reštrukturalizačného konania	1	25	3,3	15,3	21,0	15,3	15,3
	Celkom	4	100	31,3	61,3	89,3	69,3	51,3

Zdroj: Štúdiá Subnational Business Ready

Poznámka: Uvedené jednotlivé skóre boli zaokrúhlené, preto sa súčet jednotlivých skóre nemusí rovnať celkovému súčtu.

